

"AUSRA" Nr. 26 (60)

NEBŪKIME SAVO TAUTOS BUDELIAIS

"Kas nužudo kūdikį, tas su juo dar kada nors susitiks. Visi, kurie atsakingi už jo mirtį, tame tarpe ir valstybės leidžiantis tokius žmogus paneigti pagrindinę žmogaus teisę: teisę gyventi. Prieš Vitos Kūrėją jie atsakys už savo nusikaltimą". (Iš pareiškimo, paskelbto 1979 m. Malazijoje įvykusiame Rytų Afrikos vyskupų susirinkime "Vaikas Rytų Afrikoje").

Paklausykime, ką kalba mus supantys žmonės. Vyrai — kur, su kuo gerė, kiek išgėrė ir kaip po to kvailiojo ir sirgo. Moterys — kaip sunku įsigyti būtiniausių reikmenų, ir kokios jėgos prastos kokybės. Merginos — grubiausi jų išnaudojimo variantai.

Pasidairykite, ar daug jaunatviško, gaivaus jaunimo? O kiek netvarkingo gyvenimo išvargintų, iš vaikystės amžiaus perėjusių tiesiog į "senatvę", jaunų, taip ir neturėjusių, prasirėkusių, besikeičiančių būtybių?

Jauna moteris su kūdikiu ant rankų stabdo taksi mašiną. Pavaižiavusi kreipiasi į vairuotoją: "Sustokit! Aš nubėgsiu pinigų. Užstatu palieku vaiką". Tik dabar vairuotojas pastebi, kad moteris girta, kad šiuo negudriu manevru ji nori atsikratyti savo kūdikio.

Miesto transporto stotelėje vos pastovi girtas vyras. Iš po prasegtų palto kyšo pašūpusio kūdikio galvutė. "Klauskite imkite

už "trajaką". Užsigauginsite žmogų...", atsainiai, bet kartu ir maldaujamai kreipiasi į praeivius.

Iš gimdymo namų motinos, dažniau netekėjusios, atsako pa imti savo vaikus.

Venerinių ligų skaičius, 1975 — 6 metais kiek pristabdytas, dabar vėl kasmet didėja.

Pamestinukų, protiniai atsilikusių, apsigimusių invalidų vis gausėjantis antplūdis nebesutalpina pastoviai naujai statomos ir plečiamos atitinkamos įstaigos.

Užtenka vardinti. Kas darys?

Paslaugūs "humanistiški" tarybiniai medikai (KMI prof. Sadausko katedra) siūlo racionalizaciją: visais išsiurbimais. Tai atliekama greit, poliklinikoje, ne užimant brangių ir visuomet nepakankamų lovadienių (medicininę pagalbą vis plečiama, o ligonių vis daugėja!). Ir nedarbinio lapelyje tik nekalta įrašas: "menstruacinio ciklo sutrikimas". Tokia žmogžudystė net ir pro užslaptintą tarybinę statistiką praeis. Patys save sugebėsimė apgauti. Didėsė pusė mūsų vaikų mums nepageidaujami: jau kuris laikas abortų skaičius viršija gimdymų skaičių. Gal geriau užmesti negimusius, negu juos pasmerkti apsigimimui, venerinėms ligoms, alkoholizmui?

Ar mudu irgi tos nuomonės šauktuotojai? Pasvarstykime. (Bus daugiau)

Telšių kunigų skundas prokurorui

Vakaruose gautos ištraukos iš pernai lapkričio 30 d. Telšių vyskupijos kunigų tarybos pasiųsto skundo SSRS generaliniam prokurorui. "Mes tiesiog nepajėgiame aprašyti visų nusikaltimų prieš Bažnyčią todėl paminėsim tik labiausiai pasipiktinimą keliančius faktus, įvykius per trejus pastaruosius metus Telšių vyskupijoje" — rašo skundo autoritai. Jie aprašo kunigo Leono Šapokos nukankinimą ir kunigo Juozo Kvietkausko sužeidimą Luokeje, 1980 m. spalio 9 d. Šapokos laidotuvių spalio 13 d. dalyvavo per 100 kunigų ir daugybė tikinčiųjų.

Tie baistūs įvykiai sukėlė daug pasipiktinimo ir nusistebėjimo, kaip žmogžudžiai galėjo triukšmingai saugliauti, nebijodami, kad juos kas pastebės. Į nusikaltimo vietą atvykę valdžios atstovai neįsileido nė vieno dvasiško, bet apžiūrėjime leido dalyvauti pašaliečiams. Yra pagrindo manyti, kad vidaus reikalų ministerijos darbuotojai nenorėjo išaiškinti žmogžudžių. Pavyzdžiui, tarybai klausinėjo ne apie nusikaltimą, o apie kun. Šapokos ydas. Be to, tardymo organai skleidžia gandus, jog kun. Šapoka nenužudytas, o mirė iš baimės.

Telšių kunigų skunde rašoma, kaip prieš keletą metų Lietuvoje bedieviai organizuoti naikino kryžius, koplyčias ir daugelį liudies meno paminklų. Šiandien kryžius naikina net oficialūs valdžios organai. Pavyzdžiui, Akmenėje ruošiamasi nugriauti seną prelato dr. Kosakausko paminklą — kryžių, kuris įtrauktas į valstybės saugomų paminklų sąrašą. Pasirodo, kad kultūros ministerija be-

jėgė šiuos planus pakeisti. Skunde taip pat primenama Klaipėdos bažnyčios byla. Sovietų valdžios organai neatsakė į masinius skundus bei prašymus grąžinti konfiskuotą bažnyčią tikintiesiems. Skundą pasirašė dvylika kunigų.

Afrikos vadai nesmerkia Libijos

Nairobi. — Nors Afrikos Vienybės organizacijoje Libija turi daug priešių, ju didžiausias — kaimyninis Sudanas, kiti Afrikos vadai nulemė, kad ateinantis vienybės vadų suvažiavimas bus šaukiamas Tripolyje, o Libijos vadas Khadafi automatiškai taps Afrikos vienybės pirmininku. Suvažiavimas Kenijoje nepasmerkė Libijos už pasivertimą kariuomenei į Čadą, nors Egiptas, Sudanas, Senegalis, Gana ir Nigerija siūlė nubauti Libiją.

Sudano prezidentas Gaafar al Nimeiry pareiškė spaudai, kad jis suvažiavimą Libijoje boikotuos, o taip pat ir kelios kitos Afrikos šalys, kurios nėra abejonios, kad Libijos valdžia užsiima Afrikoje subversijomis, siunčia teroristus. Libiją reikėtų išmesti iš Afrikos vienybės ir iš Jungtinių Tautų, pasakė Sudano prezidentas.

Afrikos vadų suvažiavimas vienbalsiai patvirtino Tanzanijos užsienio reikalų ministrą Salim Salim kandidatą į Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus vietą.

— Ispanijoje valdžia suėmė dar vieną karininką, dalyvavusį smalske prieš vyriausybę,

Lenkijos užsienio reikalų ministras Jozef Czyrek ir sovietų politinio biuro narys, užsienio reikalų ministras Andrei Gromyko, kuris atvežė Lenkijos valdžiai paskutinius Kremliaus nurodymus ir reikalavimus. Spėjama, kad reikalaujama atidėti lenkų komunistų partijos kongresą.

Bulgarai apie padėtį Lenkijoje

Ragina pradėti prieš puolimą

Sofija. — Pagrindinis Bulgarijos komunistų partijos dienraštis, centro komiteto leidžiamas "Rabotničesko delo" aštriais žodžiais aptarė padėtį Lenkijoje.

"Antisocialistinės jėgos plečia aktyvų veiklą, nukreiptą prieš socialistinę santvarką. Padėtis Lenkijoje pasiekė labai pavojingą, kritišką fazę. Niekas Lenkijos Liaudies Respublikoje negali per menkai vertinti iškilusio pavojaus rimtumo. Šio klausimo sprendimas liečia ne tik Lenkiją. Ji turi gyvybinę reikšmę visai socialistinei sandraugai, realiam socializmui. Tai visai suprantama, nes Lenkija — socialistinės sandraugos, Varšuvos sutarties narė, svarbi pasaulinės socialistinės sistemos grandis. Bet kokia destabilizacija Lenkijoje kelia grėsmę visos socialistinės sandraugos interesams ir saugumui. Tai liečia ir jėgų santykį Europoje, taiką, saugumą ir stabilumą Europos žemynė."

"Todėl, rašo bulgarų komunistų organas, nė viena socialistinė sandraugos šalių partija, nė viena socialistinė šalis negali abejingai ir pasyviai žiūrėti į tai, kas vyksta Lenkijoje. Istorinis patirtimas rodo, kad Lenkija neturi gerresnių ištikimesnių bičiulių ir galingesnių sąjungininkų ir gynėjų, kaip Sovietų Sąjunga ir kitos broliškos socialistinės šalys. Bet Lenkija irgi turi būti, kaip ir anksčiau, tvirta Varšuvos sutarties ir ekonominės socialistinių šalių sandraugos grandis. Čia niekas negali turėti jokio dviprasmiško požiūrio ir iliuzijų."

"Reikia konstatuoti, kad nors draugai lenkai visiškai sutiko su šiais vertinimais, padėtis Lenkijoje toliau krypto negatyvia linkme. Krizė gilėjo ir aštrėjo. Nuolaidų ir kompromisų, beje, ne antrą kartą, o kardinaliais klausimais kursas praktiškai pagilino krizės reiškinius."

"Ypač kelia nerimą tai, kad visuomeninė, politinė krizė šalyje apėmė ir partiją. Atkakliai mėginama išardyti jungtinės darbininkų partijos gretų vienybę, silpninti partijos vadovaujančių vaidmenį ir kovingumą. Mes jau matome tkius veiksmus, kuriais tiesiogiai siekiama pakeisti Lenkijos komunistų partijos marksistinio lenininio pobūdį, padaryti ją

reformistinio tipo partiją. Nėra abejonės, kad tai kelia didžiausią grėsmę tolimesnei įvykių Lenkijoje raidai."

"Bulgarijos komunistai, darbo žmonės tikisi, kad Lenkijos jungtinė darbininkų partija ir jos vadovybė pradės puolimą prieš antisocialistines ir kontrrevoliucines jėgas, kurios stumia Lenkiją į katastrofą", baigia bulgarų laikraštis.

Maldos už Lietuvą Brazilijoje

Kovo 31 d. Valstybinė Brazilijos vyskupų konferencija (CNBB) išsiuntinėjo šalies vyskupams aplinkraštį Maldos Dienos už Lietuvą reikalą. Konferencijos generalinis sekretorius vyskupas Dom Luciano Mendes de Almeida aplinkraštyje rašo, kad Lietuviai bendruomenė Brazilijoje kreipėsi į vyskupus, prašydama, kad, kitų kraštų pavyzdžiu, kiekviena vyskupija švęstų Maldos dieną už Lietuvą. Siūlomą birželio 14 d. Kunigas Pranas Gavėnas, Pietų Amerikos Lietuviečių kunigų vienybės pirmininkas, šiuo reikalu paraiškė laisvą ir pristatė dokumentaciją, informuojančią apie Lietuvos kančias ir laisvų suvarymus okupuotoje šalyje. Keli vyskupai jau teigiamai atsiliepė į šį kvietimą. Sao Paulo kardinolas sutiko laikyti Mišias miesto katedroje birželio 14 d.

Rygoje suimtas turistas iš JAV

UPI žinių agentūra pranešė, kad balandžio 15 d. Rygoje buvo suimtas ir dvi dienas KGB kalėjimuose išlaikytas ten besilankantis latvių kilmės amerikietis Martinas Zandbergas. Ši Clevelande gyv. mokytoja Rygos gatvėje suėmė trys KGB agentai. Nusivėję į kalėjimą apkaltino bendradarbiavimu su amerikiečių žvalgyba ir pagrasino, jog su juo galės susidoroti ir Vakaruose. Saugumiečiai klausinėjo Zandbergą apie jo laisvą Brežnevui ir Carterijai, rašytą prieš pusantros metų, kai Maskva neleido jo tėvui apsilankyti Vakarų Vokietijoje įvykusiose Zandbergso vestuvėse. Saugumiečiai labai piktnosiojo

TRUMPAI IŠ VISUR

— Religinė Izraelio grupė, laimėjusi parlamente penkias vietas, už paramą premjerui Beginui reikalauja kai kurių įstatymų pakeitimo: abortų, pomirtinių skrodimų uždraudimo, griežto "subatos" gerbimo ir pan.

— Trijuose Lenkijos miestuose buvo suimti penki asmenys už sovietų karių paminklų teršimą, vandalizmo veiksmus. Suimti ir du "Solidarumo" nariai.

— Sovietų karo laivynas pradėjo karinius pratimus Viduržemio jūroje, prie Sirijos krantų. Desantininkus išsikėlimuose dalyvauja ir sirų laivai.

— Karo laivyno operacijų viršininkas admiralas Tomas Hayward uždraudė laivyno kariniams auginti barzdas. Barzdos uždraudžiamos karo laivyno mokyklose, laivyno aviatorių kursuose. Įsakymas įsigalios nuo liepos 10 dienos.

— Žemės ūkio ministerija paskelbė, kad Kinijos žiniomis, jį kasmet pirkęs Amerikoje apie 15 ml. tonų kviečių. Amerikiečių delegacija praleido Kinijoje 10 d. Sakoma, kad Kinijos uostų, sandėlių ir transporto problemos neleidžia importuoti daugiau.

— New York'e valstijos loterijoje 37 metų iš Dominikonų respublikos atvykusio namų šeimininkė Fernandez laimėjo 2.8 ml. dol. Ji gavo 200.000 čekį. Kasmet ji gaus po 267.700 dol. per dešimtį metų.

protestu ir grąsino Sibiro. Atėmė iš Zandbergso dokumentus ir bilietą, jie atsisakė leisti jam susitikti su Amerikos konsulu Leningrade. Parą Rygoje iškalintas, be vandens ir maisto, Zandbergas buvo pasodintas į traukinį ir nugabentas prie Latvijos sienos, kur buvo tardomas dar vieną parą. Tada jis buvo išsiųstas į Vakarų Vokietiją. Zandbergso nuomone, KGB nori nutildyti Sovietų Sąjungoje besilankančius užsieniečius, kad jie negalėtų vietiniams gyventojams papasakoti tiesos apie gyvenimą Vakaruose.

Latviai New York'e informuoja, kad Latvijos Saugumai pavyko apgauti būdą išgauti Zandbergso parašą po pareiškimo, kuriame inkriminuojami keli latvių patriotai. Išvijoje veikiančios latvių socialdemokratų partijos žiniomis, Latvijoje suimti keli disidentai, kurie būsią netrukus teisiami.

IRANE GAUDOMI VALDŽIOS PRIEŠAI

Khomeinis įsakė sekti pažįstamus

Teheranas. — Irane prasidėjo kairiųjų organizacijų: Fedayeen Khalq, Mujahedeen ir Peykar narių medžiojimas. Praėjusią savaitę buvo sušaudyta apie 100 iranietų. Ketvirtadienį tarp 17 sušaudytų buvo trys merginos. Apie 60 dar laikomi kalėjimuose, tardomi. Radijas skelbia, kad "Mujahedeen" organizacija planavusi susprogdinti parlamento rūmus ir svarbų geležinkelio Javadieh tiltą pietiniame Teherane.

Ajatola Khomeinis ragino žmones budėti ir "medžioti mujahedeenus", nes jei jie perimtų valdžią, "nukopotų visiems galvas už tai, kad jūs tikite į Alachą". Ajatola pasakė visą mėnesį nekalbėsiančias, nes atėjo musulmonams šventas ramadano mėnuo. Visi iranietiai įpareigoti sekti, stebėti savo pažįstamus ir pranešti valdžios organams apie įtariamus žmones. Ajatola Khomeinis

pareiškė, jog iranietiai turi atsiminti, kad jie kariauja su Amerika. Kairiųjų bedievių veiksmus įkvepia didysis šėtonas — Amerika, pasakė ajatola. Jis liepė šnipinėti autobusuose, miestų aikštėse, net gydytojų laukiamuose kambariuose.

Valdančios islamo partijos laikraštis ragina skaitytojus prižiūrėti užsienio korespondentus, nes jie visi — šnipai. Laikraštis skelbia, kad anglų BBC radijas paskelbė apie partijos rūmų susprogdinimą penkias minutes po sprogdimo.

Tas pats laikraštis paskelbė, kad policija išaiškino 20 slėptuvių, kuriose slėpėsi prieš vyriausybę veikiančios grupės. Tarp sumintųjų yra du aukšti islamo mokytojų Mujahedeen ir Khalq vadai.

Irano užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad atmetas Irano siūlymas sustabdyti fronte karo veiksmus per Ramadaną mėnesį, kuris prasidėjo liepos 3.

Paryžiuje grupė ginkluotų iranietų buvo trim valandom okupavusi Irano konsulato namą, protestuodama prieš tautiečių šaudymus Irane.

Lenkija pertvarkė vyriausybę

Varšuva. — Valstybės planavimo komisijos pirmininkas, vicepremieras Zbigniew Madej pasakė Lenkijos seime, kad šalis eina į ekonominę katastrofą, valstybės pajamos sumažėjo 15 nuoš. Teks peržiūrėti planus ir biudžetą, nes jie buvo pagrįsti spėjimais, kad gamyba, pajamos bus nemažesnės už praėjusių metų, tačiau tas nepasitvirtino. Anglij, kurios eksportuojamos, 1979 m. buvo iškasta 201 milijonas tonų, o šiuo metu iškasta 165 ml. t.

Vicepremieras Madej nurodė, kad teks labai pakelti žemės ūkio gamybą, taupyti energiją, teks padidinti anglių gamybą, apkarpyti biudžetą, atšaukti kai kuriuos statybos planus ir gerokai padidinti eksportus, kitaip gresia katastrofa.

Bulgarijoje įvyko komunistinių valstybių ekonominės bendruomenės konferencija. Čia irgi atsiliepė Lenkijos įvykiai, teks keistai "komekono" planus. Pernai Lenkija neįvykdė grupės planų, nepristatė 39.4 ml. dol. vertės akmenų anglų, kokių, mašinų ir kitų gaminių. Siemė padėtis dar blogesnė. Šalia sovietų ir jų Rytų Europos satelitų "komekono" grupėje priklauso dar: Kuba, Vietnamas ir Mongolija.

Užsienio reikalų ministro Gromyko atvykimo į Varšuvą dieną Lenkijos žinių agentūra paskelbė apie žymius pakeitimus Lenkijos vyriausybėje. Premieras Jeruzelskis pertvarkė kabineto narius, paliecia net 18 aukštų valdžios pareigūnų. Kai kuriems teko kitos pareigos, kiti visai pakeisti.

KALENDORIUS

Liepos 6 d.: Romulas, Marija Gor., Kutrimas, Ritonė.

Liepos 7 d.: Odonas, Ediburga, Sungailis, Skinutė.

Saulė teka 5:20, leidžiasi 8:29.

ORAS

Nepastovus debesuotumas, gali lyti, temperatūra dieną 85 l., naktį 70 l.

Socialinė Gerovė

REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ
REIKALŲ TARYBOS

REDAKČINIS KOLEKTYVAS

Medžiagą siųsti: J. Šoliūnas,
4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

PASISAKYMAS DĖL SOCIALINĖS APSAUGOS

Pone Šoliūnai,

Jūsų atsakymas p. Dargiui birželio mėnesio 22 dienos „Drauge“ liečia tariamas kvalifikacijas ir įvairiausių įrodymus, kad mūsų šalyje yra daug žmonių, kurie turi pragyventi iš gana mažų socialinio draudimo mokamų pensijų. Norėčiau Jums priminti šiuos svarbius faktus:

1. JAV socialinis draudimas buvo įsteigtas 1937 metais kaip valstybės administruojamas pensijos planas. Reiškia, jis finansuojamas iš tam tiksliai skirtų mokesčių (self-financing), ir pensijos yra išmokamos tiems, kurie įmokėjo į planą savo darbo metu laiku. Šis dėsnis galioja ir šiandien — socialinis draudimas principu nėra kokia pašalpos ar privataus turto padalinimo programa, nors tikrumoje paskutiniu laiku toli pažengė šia kryptimi.

2. Kadangi praėjusių dešimties ar penkiolikos metų laiku įvairios JAV administracijos ne tik kelė pensijų sumas daugiau už įmokamas pajamas, bet taip pat įtraukė ir pensijos planą daugelį žmonių (imigrantų, amatininkų ir t.t.), kurie į planą nieko neįmokėjo laike savo darbo metu, išmokamos pensijos dabartinėje padėtyje nėra padengtos. Reiškia: visi šiuo metu dirbantieji mokes vis didesnius mokesčius, neturėdami garantijos ateityje gauti pensiją.

3. Socialiniame draudime yra daug narių, kurie savo darbo metus praleido federalinės valdžios įstaigose, kariuomenėje, geležinkeluose, kur turėjo savo atskirus pensijų planus. Daugelis tų žmonių išėmė ir pensijas gana anksti, padirba keletą metų, mokėdami socialinės draudimo mokesčius, ir tuo būdu gauna antrą, neužtarnautą, socialinio draudimo pensiją.

Visi žinome, kad yra daug mūsų tautiečių, kuriems pragyvenimas šiais didžiais infliacijos laikais yra nepaprastai sunkus. Iš kitos pusės, turime suprasti, kad dabartinio socialinio draudimo įstatymai yra tokie, kad išmokamos pensijos nėra padengiamos iš bendrų, bet iš socialinio draudimo mokesčių. Tai sistema turi išsilaikyti iš savės ir neturėtų būti lyginama su labdaros ar turto padalinimo principais (tam juk mes turime progresyvią pajamų mokesčių sistemą bei labdaros programas).

Dabartinės administracijos žygiai, atrodo, pirmą kartą po daugelio metų bando atkreipti mūsų dėmesį į šį faktą. Tai ir ponas Dargis, manau, turėjo mintyje.

Viso geriausio,
Antanas K. Grina

ATSAKYMAS:

Mes nuosirdžiai dėkojame Ant. K. Grinai už jo priminimą svarbių faktų ir bandymą atspėti p. L. Dargio mintis.

Kiek p. Grina atspėjo p. Dargio minčių, žinoma, tegali žinoti tik p. Dargis. Asmeniškai, atvirame p. Dargiui laiške, mes ne nebendame

atspėti jo minčių, o tik nurodėme tam tikrus, mūsų nuomone, netikslumus dėl jo pasisakymų apie socialinės apsaugos pensijas ir pensininkus.

Antra, norisi padaryti keletą pastabų ir dėl p. Grinos pateiktų svarbių faktų:

1. Netiesa, pone Grinai, kad „pensijos yra išmokamos tiems, kurie įmokėjo į planą savo darbo metu laiku“. Visų pirma, man pradėjus dirbti socialinės apsaugos įstaigoje (1957 m.), tos srities žinovai mus mokė, kad šio krašto socialinės apsaugos tikslas buvo steigti kuo didesniame skaičiu krašto piliečių pensijas, kurios buvo finansuojamos ne visų piliečių, bet tik dirbančiųjų. Taigi, socialinės apsaugos filosofinis pagrindas buvo ir yra kitoks negu Jūsų teiginys, kurį Jūs man pateikiate kaip „svarbų faktą“. Vadinasi, Jūsų faktas tėra tik Jūsų nuomonė.

Mano tvirtinimui paremti paimkime pavyzdį: gyvena du laimingi žmonės — vyras ir žmona. Susilaukė jiedu gausios šeimos. Vyras pasitraukė pensijon (arba mirė). Nors nei jo žmona, nei vaikai niekada nemokėjo savo darbo metu — nes jie niekada nedirbo — bet jie visi gaus pensijas. Tiek niekad nedirbusios žmonos, našlės, našliai, tėvai ir vaikai, tiek visapusiškai vargšai turi teisę į šio krašto socialinės apsaugos pensijas, nors jie ir niekada nedirbo ir nemokėjo jokiam pensijų fondui. Taigi, Jūsų „dėsnis“ negalioja. Tai yra faktas, kuris yra teisingesnis negu Jūsų.

2. Netiesa, kad socialinės apsaugos buvo specialiai įtraukti imigrantai. Tai man nėra žinoma. Šio krašto socialinės apsaugos pensijomis ir pašalpomis naudojasi visi krašto gyventojai ir tik tada, kai jie atatinę ka visiems įstatymais reikalaujama. Ar gyventojas yra imigrantas, ar jis yra čia gimęs, socialinės apsaugos įstatymai visiškai nekvepia ir tai jokio dėmesio.

Neteisingas yra ir Jūsų „faktas“, kad šiuo metu dirbantieji neturi jokios garantijos, jog jie „ateityje gaus pensiją“.

Ateityje kiekvienas, kuris kvalifikuosis bet kokiai socialinės apsaugos pensijai, tą pensiją gaus. Tai garantuoja šio krašto įstatymai. Pensijos nebus išmokamos tik tuo atveju, jei visi šio krašto gyventojai tuo pačiu metu nustotų dirbti. Bet tai yra tik fantazija, nes taip negali atsitikti; nebent krašte kiltų anarchija.

Kita kalba jau, kaip turi būti sutvarkytas pensijų finansavimas. Tai jau turi nuspręsti finansų žinovai.

3. Neteisingas, pone Grina, yra ir Jūsų trečiasis „faktas“. Jūsų pateiktasis dalykas nėra faktas, o Jūsų nuomonė.

Mano nuomone, Jūsų nuomonė nėra visiškai tiksli. Pavyzdžiui, atrodo, kad Jūs nepatenkinti, jog daugelis šio krašto gyventojų išsidirba teisę į dvi pensijas. Aš dėl to visai nesijaudinu, nes tai yra vienu žingsniu artiau socialinio

Bostono aukštesniosios lietuvištosios mokyklos šių metų abiturientai: iš kairės į dešinę: Rasa Čepaitė, Dalia Ivaskaitė, Povilas Stupis, Vytautas Jurgėla ir Ričardas P. Lizdenis. Juos LB Bostono apylinkės pirmininkas A. Astravas apdo-

vanojo knygomis, P. Navazelskis lietuviškais ženkliiais, o labai gerai baigusiam šią mokyklą Vytautui Jurgėlai teko ir Alg. Makačio vardo fondo pinigine premija.

Nuotrauka Algirdo J. Ziko.

NUOŽMUS DIKTATORIUS

teisengumo. Juk šiandien dvigubas pensijas gauna ne tik Jūsų minimi federalinės valdžios (tarnavę federalinėse, kariuomenės ir geležinkelių įstaigose) asmenys. Patys gerai žinote, kad šalia gaunamų socialinės apsaugos pensijų daug darbininkų taip pat gauna ir privačias pensijas. Tokių privačių pensijų sąrašas — be galo. Juk žinote, kad pensijas gauna automobilių, pieno, šoferių, transporto ir kitų pramoninių darbininkai.

Dar daugiau. Jūsų minimų kategorijų federaliniai tarnautojai turi išsidirbti abi pensijas, dirbant ne tuo pačiu metu. Jie taip pat turi mokėti savo pensijų fondan gana aukštus mokesčius (7%). Jie moka ir socialinės apsaugos pensijų fondan mokesčius, kada nori išsidirbti ir socialinės apsaugos pensijas. Tuo tarpu darbininkai, dirbę privačiose pramonėse (kaip tai plieno ar automobilių), pensijų fondan temoka tik socialinės apsaugos mokesčius, bet laikui atėjus už tuos įmokėjimus gauna dvi pensijas: iš darbovietės ir iš socialinės apsaugos. Be to, pone Grinai, federalinės valdžios pensininkai už savo pensijas turi ir vėl mokėti valstybinius mokesčius, o tuo tarpu socialinės apsaugos pensijos nuo tokių mokesčių yra laisvos. Ar tai yra „fair“ federalinės valdžios pensininkų atžvilgiu — spręskite Jūs patys.

Netiesa, kad federalinės valdžios darbininkai gali gauti socialinės apsaugos pensijas „gana anksti“ ir „padirbę keletą metų“. Jiems jokių lengvatų ir išimčių nėra.

Jūsų teiginys, kad federalinės valdžios tarnautojai gauna „neuztarnautas“ socialinės apsaugos pensijas nėra pagrįstas jokia logika. Kad jie gauna „neuztarnautas“ pensijas, nėra joks faktas, bet tik Jūsų vienašališka nuomonė.

Sutinku, kad „sistema turi išsilaikyti iš savės“. Tačiau tas išsilaikymas iš savės turi būti paremtas socialiniu teisingumu. Vadinasi, socialinės apsaugos pensijų sistema turi būti remiama ir išlaikoma ne vien tik darbininkų, bet visų piliečių, turinčių pajamas.

J. Šoliūnas

STALINAS NUNUODYTAS?

Neseniai Vakarose pasirodė knyga „Beria Plot“, kurioje tvirtinama, kad Stalinas buvo nunuodytas. Šiam sąmokslui vadovavęs Beria, Chruščiovas ir Malenkovas sutartinai. Knygos autorius rusų istorikas A. Avtorchanov, kuris veikala parašė po penkiolikos metų tyrimų.

Kai diktatorių apėsdė didybės manija, jis pasidaro piketas. Kiekvienas arabas, ištikimas islamo tikėjimui, turi kaktose sukietėjusios odos žymę, nes jis kiekvieną dieną privalo penkis kartus paliesti mečetės grindis arba žemę. Tokios žymės kaktose neturi Libijos diktatoriaus Moamaro Khadafi, nes jis yra berberų kilmės, nors išpažįsta islamo tikėjimą ir priklauso sunitų sektai.

Senovėje berberus romėnai vadino maurais, kuriuos jie buvo nukariavę I a. prieš Kr. Vėliau juos pavergė arabai, bet berberai nepasidavė suarbinami, tik priėmė arabiškus papročius ir islamo tikėjimą. Nenutautusių berberų beliko tik sunkiai prieinamose vietose. Berberai buvo karinga tauta, kurie VIII a. pradžioje, persikėlę per Gibraltarą sėjau, užėmė Ispaniją ir buvo pradėję veržtis į dabartinę Prancūziją, kurią tada valdė Karolingų dinastijos aisinis Karolis Martelis. Jis, suorganizuodamas karių būrius, ryžosi jiems užkirsti kelią, juos sumušė ir likučius nustumė į pietinę Ispaniją, kurioje jie išsilaikė iki XIII a. Del maurų sumušimo jis gavo „plaktuko“ prievardį ir yra laikomas krikščioniškosios Europos civilizacijos išgelbėtoju. Taip kaip rytuose D.L.K. Vytautas, sumušė totorius. Vėliau maurai, arba berberai, sužlugę ir juos nukariavo turkai, Libiją pavadindami Barka. 1911 m. Libiją užėmė italai ir 1934 m. B. Musolini ją įjungė į imperiją, kaip integralinę Italijos dalį.

Libija apima milžiniško didumo žemės plotą, siekiantį 1,760 kvadratinį kilometrą. Tačiau dirbamos žemės tėra tik apie 3%, kitą dalį sudaro dykumos su keliomis oazėmis. II p. k. metu Libijoje vyko aršios sąjungininkų kautynės prieš vokiečius ir italus. Nugaleję vokiečius Libijos teritoriją pasidalino britai ir prancūzai ir tik 1951 m. Jungtinių Tautų nutarimu ji buvo paskelbta nepriklausoma monarchija, gražinant iš Egipto karalių Idris I.

1969 m. pulkininkas M. Khadafi suruošė prieš karalių sukilimą, jį nuvertė ir pats pasiskelbė neribotu valdovu. Suradus Libijoje turtingus naftos šaltinius, Khadafi labai praturtėjo, pasiskelbė arabų vienytoju ir vadu, norėdamas įkurti arabų imperiją. Pasiūlė Egiptui sąjungą, bet prezidentui Sadat atsisakius, kilo kivirčas, vos nevirtęs karštu karu. Sąjunga jis taip pat pasiūlė ir Sirijai, bet šis liko neįgyvendinta, kadangi Sirija įsivėlė į Libano reikalus.

Krašto viduje Khadafi gali lengvai užgniaužti opozicinį sąjūdį, bet daug sunkiau yra pasiekti asmenys, gyvenantys užsienyje, ypač studentai, kurie yra priešingai nusiteikę prieš jo režimą.

Khadafi buvo populiarus karališkos armijos pulkininkas, dažnai mėgdavo žaisti futbolą su jaunimu, bet tapęs diktatoriumi užsidarė bunkerį Tripoli miesto užmiestyje — Azija, jį apatatydamas sargybomis ir priešlėktuvinėmis patrankomis.

P. Indreika

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00	\$26.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožtūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Tenerūpi tau tavo gerbėjų skaičius, bet tik jų kokybė: nepatikti blogiems — girtina žmogui.

Seneca

Grozis, kurio nelydi dorovingumas, yra lyg gelė be kvapo.

Prancūzų priežodis

Advokatas Draugiai
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vini tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurģija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tele. ofiso ir buto: Olympe 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. ryto iki 3 val. popiet

KOVOS UŽ LAISVĘ
TAKTIKA

Retas atvejis, kad Lietuvos pagrindinio darbuotojai tiesioginiu keliu bendradarbiautų išeivijos spaudoje. O tačiau viena tokia rašini, pasirašytą Rimvydo Šaulio slapyvardžiu, išspausdino neseniai išėjęs „Aidų“ žurnalas nr. 3. Šis rašinys truputį senstelijęs, gautas dar buvusio redaktoriaus dr. J. Girmiaus, tačiau jo paskelbtos mintys „Kovos už Lietuvos laisvę strategijos ir taktikos klausimu“ tebėra aktualios ir dabar. Taigi prie kai kurių jų teks ir sustoti, jas atpasakojant ir komentuojant. Beje, ne su visomis autorius mintimis mes sutinkame, bet pažinti, kaip dabar galvoja okupu. Lietuvos intelektualai, tikrai verta ir naudinga.

Pirmojo rašinio dalyje R. Šaulys teigia, kad „klaidinga būtų laikyti, kad dabartinė Kremlius politika — tai paprastas carų politikos tęsinys“. Vis dėlto „Rusijos imperija, neturėdama Markso ir Lenino idėjų, būtų sunykusi, taip, kaip nūnyko Britų imperija“.

R. Šaulys toliau teigia, kad „kol Rusija bus komunistinė, Lietuva neatgaus savo nepriklausomybės. Tuščios yra kai kurių lietuvių svajonės, kad Lietuva galėtų gauti nors sėklitį statusą, panašų į Lenkijos ar Čekoslovakijos. Tai, ką Tarybų Sąjunga užgrobė, to ji nebeatiduos, nes tai marksistinės-lenininės ideologijos požirčių būty istorijos rato pasukimas atgal“. Iš čia autorius daro išvadą, kad „ne rusų imperializmas, o rusiškasis komunizmas yra mūsų pagrindinis priešas“. Prieš jį reikia nukreipti mūsų pagrindines kovos jėgas. Mes čia nenorėtume su tuo sutikti. Mums atrodo, kad rusiškasis komunizmas ir rusiškas imperializmas yra tie patys, lygiavertiniai priešai: ir vieni ir kiti neduos Lietuvai laisvės.

Stripsnio viduryje R. Šaulys išklauso sūstoja prie lietuviškosios išeivijos kovos dėl Lietuvos laisvės strategijos. Jis čia nurodo, kad dabartinėje Lietuvoje nesą kovą koordinuojančių organų. Kas liečia išeiviją, autoriui padėtis nesanti labai aiški, kai išeivija turi daugybę politinių organizacijų. Tačiau, jo žodžiais, „susi-dariau įspūdį, kad tinkamiausias organas šiam darbi vesti būtų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, kaip atstovaujanti plačiausius išeivijos sluoksnius ir turinti jaunimo paramą“. Mūsų kovos sąjungininkai turi būti suvienyti pavergtų tautų ir pačių rusų disidentinių sluoksnių, tiek pačioje Sovietų Sąjungoje, tiek užsienyje.

Autoriui patikęs Viktoro Nako rašinys „Kokia jaunimo politinė laikysena?“, paskelbtas „Pasaulio lietuvių“ 1979 m. kovo mėn. numery. V. Nakas ten nurodė tris pagrindinius mūsų kovos būdus: 1. Informacijos skleidimas okupu. Lietuvoje, įkaitant radijo programą ir pakietų siuntimą; 2. Informacijos apie Lietuvos rezistencijos sąjūdį bei persekiojimus skleidimas Vakaruose; 3. Išeivijos iškilimas gyvenamo krašto politinėje scenoje, kad iškilę asmenys galėtų skatinti ginti Lietuvos laisvini interesus. Pastarąjį punktą V. Nakas laiko pagrindiniu.

R. Šaulys sutinka, kad šie trys klausimai yra pagrindiniai, tačiau nesutinka dėl jų eilės tvarkos. Kas liečia sovietų imperijos sunaikinimą, t.y. kad svetimos jėgos galėtų sunaikinti Sovietų Sąjungą, esą „apie tai iš viso negali būti jokios kalbos. Ši priešą galima nugalėti tik iš vidaus, pakirtus jo šaknis — plačiųjų liau-

dies masių fanatizmą. Antra vertus, nemanau, kad kokia nors mums palanki išvystytos kapitalistinės valstybės vyriausybė galėtų kuo nors palengvinti lietuvių padėtį Lietuvoje. Čia persiisi akivaizdus Carterio vyriausybės pavyzdys JAV. Du svarbius po prezidento postus šioje vyriausybėje užėmė lenkų kilmės politikai Z. Brzezinski ir E. Muskie nedavė lenkų tautai jokios apčiuopiamos paramos“.

R. Šaulys toliau apgailestauja, kad „informacija apie rezistencijos sąjūdį Lietuvoje Vakaruose mažai kam įdomi. Todėl šio būdo pagrindinis tikslas yra tos informacijos perdavimas atgal į Lietuvos kanalais, kaip pvz. radijo bangomis“. Vis dėlto ir užsienio informavimas apie tai, kas vyksta Lietuvoje, turis didelės reikšmės.

Ypač iškelia keturių radijo programų lietuvių kalba reikšmę. Lietuvoje esą daug žmonių, kurie nebeskaitė labai neįdomios vietinės spaudos, neklaušą radijo ir nenori žiūrėti televizijos programų, ypač transliacijų iš Maskvos. „Vietoj to žmonės vis dažniau klausosi Vakarų radijo stočių laidų įvairiomis kalbomis: lietuviškai, rusiškai, angliškai“. Mat, Lietuvos žmonės atsisakius priimti komunistinės programos priemones, „susi-darė informacinis vakuumas, kurį reikia užpildyti. Todėl reikia stengtis visomis priemonėmis lauzyti tas informacines pertvaras, kurios skiria socialistinį lagerį nuo likusio pasaulio“.

Labai svarbus informacijos šaltinis esą ir okupu. Lietuvoje besilankantieji užsienio lietuviai, R. Šaulio žodžiais: „Todėl mums šis kanalas ypatingai svarbus. Tuo tarpu teko girdėti, kad kai kurie išeivijos sluoksniai yra nusistatę prieš bet kokius asmeninius kontaktus“.

Autorius tiki, kad Lietuva anksčiau ar vėliau bus nepriklausoma, nors ir nenurodo, kurio būdu tai įvyks. Taigi sūstoja ir prie klausimo, kokia turėtų būti ateities Lietuva. Pirmiausia jis bando išsklaidyti abejonę, „jog Lietuvos gyventojai, atgavus nepriklausomybę, gali nenorėti grįžti prie senos kapitalistinės santvarkos, o norės išlaikyti socialistinę“. Autorius šį mitą sugriaua, nurodymas, kad „dabar, kai ekonominė padėtis Lietuvoje vis blogėja (plataus vartojimo prekių, maisto produktų kiekio ir kokybės mažėjimas, eilės prie produktų, staigūs pabrangimai ir t.t.) žmonės vis didėjančiai nepasitenkinimas esančia padėtimi. Vis dažniau ir vis atviriau žmonės pokalbiuose pareiškia nuomonę, kad viskuo kalti ne atskiri asmenys, ne laikini sunkumai, bet iš esmės pati santvarka. Šios mintys ypač paplitusios labiau išsilavinusių žmonių tarpe. Vieno jų žodžiais tariant, socializmas tai yra eksperimentas (beje, mūsų tautai primestas prievarta), kuris nepasisekė ir jau seniai laikas jį baigti“.

Savo rašinį R. Šaulys baigia žodžiais: „Mūsų pagrindiniu tikslu turi būti tobulėjimo galimybių užtikrinimas kiekvienam žmogui. Tai gali padaryti ne kokia nors ekonominė santvarka, bet pažangi valdymo forma — demokratija. Pirmu uždaviniu išsilaivintoj Lietuvoje laikau demokratinių laisvių atstatymą, suteikimą galimybių laisvai minčiai pasireikšti, laisvą nuomonių apsikeitimą, įgyvendinimą spaudos ir žodžio laisvės, laisvo priėjimo prie bet kurios informacijos užtikrinimą“.

b.kv.

IZRAELIO IŠPUOLIS

P. INDREIKA

Tragiškasis birželio mėnuo yra nužymėtas skaudžiais įvykiais. Jis atnešė Pabaltijo valstybėms nepriklausomybių netekimą ir komunistinę vergiją. Birželiniai įvykiai Lietuvoje buvo lyg ir pamiršti. Juos atnaujinu 1981 m. birželio 7 d. Izraelis, užpuoldamas už 600 mylių nuo jo esančią Iraką atomine jėga.

Mums ir kitoms pavergtoms tautoms Izraelio žygis lyg priminė, kad pasaulyje yra tauta, kuri gyvena realiu pasauliu, ne svajonėmis ar politinėmis nuolaidomis prieš gresiantį pavojų. Ministras pirmininkas M. Begin yra pareiškęs, kad žydų tauta nebenori pergyventi antrojo „Holocaust“, koki yra išgyvenusi nacių siautėjimo metu, todėl iš anksto griebėsi apsaugos priemonių pavojaus pašalinimui. Atsiliepdamas Sirijos prezidentas Hafez Assad pagrįsino Izraeliui, kad atominės ar vandenilio bombos graso visam pasauliui ir, Sirija galėtų sudaužyti visus Izraelio lėktuvus ir padaryti jam daugiau žalos negu jis mano. Arabų lyga reikalauja Jungtinių Tautų organizacijos paskelbti Izraeliui visuotinį boikotą, o Libijos diktatoriaus ragina arabus paskelbti Izraeliui šventąjį karą — sudaužant Izraelio turimas dvi atomines jėgaines ir reaktoriaus. Tuo tarpu Egiptas susilaiko aštriai kritikuojęs Izraelį dėl nebaigtos taikos su Izraeliu.

Viduriniuose Rytuose taikos niekad nebuvo nuo pat Izraelio valstybės įkūrimo prieš 33 metus. Taikos laikotarpis visada buvo grindžiamas teroro veiksmu ir Izraelio ištremtųjų palestiniečių vardu kalbąs Yaser Arafat griežtai reikalauja paskelbti Izraeliui ir Amerikai alyvos embargo, ištraukti iš Amerikos bankų arabų laikomus pinigus.

Nežinia kaip ilgai Izraelis galėtų tęsti panašius išpuolius be Amerikos paramos, jeigu kiti arabai imtųsi statyti panašias jėgaines kaip Irakas. Jų statymui Izraelio kaimynai — arabai „petrodolerių“ turi daugiau negu Izraelis.

Izraelis JAV yra užsąkęs 75 lėktuvus: F-15 ir F-16. 53 jau yra gavęs, iš kurių panaudojo Iraką jėgaines bombardavimui. Keturi buvo numatyti parduoti prieš ataką, dabar jų pardavimą sulaukė prezidentas R. Reagan, bet šis JAV mokesčiai įmokėti padėties nesušvelnina.

Negeresnė padėtis yra tarp Vakarų ir Sovietų Sąjungos, kur taikai graso atominės ir vandenilio bombos, raketos ir dar karo lauke neišbandyti erdvės ginklai.

Šių ginklų grėsmės šešėlyje, neseniai Kalifornijoje baigėsi įvairių sričių mokslininkų, branduolinių ginklų specialistų ir politikų konferencija, vykusiai Lawrence Livermore National Laboratory centre. Konferencijos dalyviai priėjo išvados, kad JAV, norint išlaikyti ginklavinės pusiausvyrą, būtinai reikia padidinti branduolinių ginklų arsenalą. Tokios išvados buvo priėtos neatsižvelgiant į prez. J. Carter pasirašytą SALT II sutartį, kurios kongresas nėra patvirtinęs.

Kiekvienas kraštas stengiasi žvalgybinius satelitus išdėliuoti, kad jie galėtų atlikti sudėtingas operacijas: sekti prieš raketas, bombonešius ar juos paskirti laukiančius laivus. Pentagonas nurodo, kad dabar JAV erdvėje turi 40 kariškos paskirties satelitų. Dalis iš jų skrieja tarp šiaurės ir pietų žemės asigalių 100 mylių aukštyje. Kiti laikosi ant žemės pusiausio, stebėdami tam tikrą žemės zoną. 12 satelitų turi specialią paskirtį: stebėti laivus, klausyti ir registruoti radijo pasikalbėjimus ir juos nukreipti į paskirties centrus. Paskutiniu metu JAV mažiau besiučiant žvalgybinių satelitų dėl biudžeto apkarpyimo, o be to, turi daug modernesnių ir tobulėsių, kurių išmetimui ir orbitai bus panaudotas erdvelaivis Columbia. Jis galės išmesti kitus satelitus net 70.000 mylių aukštį, kurių negalės pasiekti Sovietų Rusijos medžiokliniai satelitai ir negalės jų sunaikinti.

Moskvos povandeninis laivynas gali būti apginkluotas 950 raketomis, Amerikos tik 656 raketomis.

Europos kraštai jau nuo prezidento Kennedy laikų, kada jo įsakymu buvo išmontuotos raketa Thor ir Jupiter Turijoje ir Italijoje, gyvena Sovietų Sąjungos raketų grėsmėje: SS-4 ir SS-5. Todėl neveltui susirūpino Vokietija sutikdama, kad JAV sudarytų pakankamą apsaugą. Baimė dar labiau sustiprėjo, kada Sovietų Sąjunga ryšium su Lenkijos įvykiais atgabendavo Rytų Vokietiją raketa SS-20 ir sustiprino bombonešius savo ten laikomą aviaciją. Bet niekas iki šiol tiksliai nesuakaitė ir nesuskaitys, kiek Sovietų Sąjunga laiko Rytų Vokietijoje ar kituose satelituose kraštuose raketų ar kitų ginklų.

Kyla klausimas: kiek reikėtų raketų, kad galima būtų apginti Europą?

Žemės ginklai mums geriau pažįstami, bet erdvės yra paslaptingi, ir apie juos tik žinoma, kaip galėtų tiksliau ir daugiau pasakyti ir apibūdinti, nes jie karo lauke dar niekad nebuvo išbandyti. Mes žinome, kad atominė bomba prie dabartinės technikos gali būti lengvai išmesta į erdvę. Tačiau, pagal 1966 m. susitarimą su Sovietų Sąjunga, atominių ginklų buvimas erdvėje draudžiamas. Bet žvalgybiniai satelitai gali skraidyti 23.000

mylių aukštyje ir fotografuoti mažiausius priešų judesius.

Šnipinėjimas paprastai yra siejamas su valstybės išoriniu saugumu. Karo metu uniformuoti žvalgai, kurie įsibrauna į karo veiksmų sritį, pagal Haagso 1907 m. konvenciją, nelaikomi šnipais ir su jais elgiamasi kaip su kariais, priklausančiais kariuomenei. Tačiau satelitinių žvalgų nesaisto jokie tarptautiniai susitarimai, todėl jie gali žvalgyti prieš teritoriją, nežinant, kurioje aukštyje jie bebūtų. Jų misija būsimame erdvės kare bus labai svarbi, nes jie galės suteikti tokių žinių, kurios galės turėti lemiamos reikšmės žemėje esančios kariuomenės veiksmams. Kiekvienas kraštas stengiasi žvalgybinius satelitus išdėliuoti, kad jie galėtų atlikti sudėtingas operacijas: sekti prieš raketas, bombonešius ar juos paskirti laukiančius laivus. Pentagonas nurodo, kad dabar JAV erdvėje turi 40 kariškos paskirties satelitų. Dalis iš jų skrieja tarp šiaurės ir pietų žemės asigalių 100 mylių aukštyje. Kiti laikosi ant žemės pusiausio, stebėdami tam tikrą žemės zoną. 12 satelitų turi specialią paskirtį: stebėti laivus, klausyti ir registruoti radijo pasikalbėjimus ir juos nukreipti į paskirties centrus. Paskutiniu metu JAV mažiau besiučiant žvalgybinių satelitų dėl biudžeto apkarpyimo, o be to, turi daug modernesnių ir tobulėsių, kurių išmetimui ir orbitai bus panaudotas erdvelaivis Columbia. Jis galės išmesti kitus satelitus net 70.000 mylių aukštį, kurių negalės pasiekti Sovietų Rusijos medžiokliniai satelitai ir negalės jų sunaikinti.

Bostono aukštesniosios liuanistinės mokyklos 1981 metų abiturientams atstatytas išteikimo valanda. Iš kairės į dešinę: Vytautas Jurgela, Dalia Ivaskaitė, Povilas Štuopis, mokyklos direktorius Antanas Gustaitis, Rasa Čepaitė ir Rikardas P. Lizdenis. Mokyklos baigimo iškilmėse buvo knygomis apdovanoti ir visi kiti pažangiausi kiekvienos klasės mokiniai.

Nuotrauka Kazio Gruzdio.

„EURELIOS“ — PASAULINĖ
EUROPOS NAUJIENA

Tai buvo jaudinantis momentas, kada Europos Bendruomenės valdovas Davignon paspaudė mygtuką ir 182 veidrodžiai iškart nukreipė saulės spindulius į katilą, pastatytą 55 metrų bokšte, ir pirmąkart žmonijos istorijoje saulę pradėjo gaminti elektros energiją. Tai lyg pirmas „Sputnikas“ paleistas į erdvę.

Etnos vulkano papėdėje Europos Bendruomenė, Italijos, Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos sušėlpta, pastatė pirmą saulės jėgainę, kurią pavadino „Eurelios“. Tai simbolinis žodis: sudarytas iš žodžių „Europa“ ir „helios“, (graikiškai saulė). Ši saulės jėgainė yra vieno megavato pajėgumo ir su ja pradėta nauja saulės energijos epocha.

Tačiau nereikia manyti, kad energijos problema jau išspręsta ir kad mes po kurio laiko, naudodami saulės energiją, galėsime apsieiti be naftos kuro arba be atominių jėgainių. „Eurelios“ yra mažutė jėgainė, bet ji yra simbolis ir viltis, kad saulė bus galima panaudoti elektros energijos gamybai.

Tai nėra atsiktiktinumas, kad pirmoji saulės jėgainė pastatyta Sicilijoje. Čia saulės veidrodžius pritaikė jau 212 m. pr. Kr. graikas Archimedas, sudėgindamas Sirakusuose romėnų karo laivyną. Adrano yra saulėčiausia vieta Europoje, o tas saulės jėgainės labai svarbu, nes saulės pašvietimas žemėje svyruoja nuo 0 (naktį) iki 1000 vatų (per vidurdielį ant ekvatoriaus) per ketvirtiną metrą. Adranoje ir taip pat Algarve, Pietų Portugalijoje, saulė švie-

čia 3200 valandų per metus, Nioje, Prancūzijoje — 2782 valandas, o Briuselyje tik 1550-1650 valandų. Tad dėl tokio skirtumo ne visur mūsų žemėje galima statyti saulės jėgaines. Dabar šio tipo saulės jėgainės jau statomos Almerijoje, Ispanijoje, Themiscentrale, Pietų Prancūzijoje. JAV nuo 1978 m. daromi tyrimai Albuquerque, New Mexico ir 10 megavatų saulės jėgainė statoma pietų Kalifornijoje.

Apskaičiuota, kad tokios saulės jėgainės gali pasiekti savo našumą, turėdamos 10 megavatų pajėgumą. Tad klausimas, kodėl Europos Bendruomenė pastatė Adrano jėgainę tik vieno megavato pajėgumo? Todėl, kad tai pirmoji tokia jėgainė ir mokslininkams daug kas dar buvo neaiški, nežinoma ir reikėjo išbandyti. Adrano jėgainės statybai EB pakvietė Genujos universiteto profesorius Franciją, kuris šiuo klausimu eksperimentavo jau nuo 1950 metų. Jo projektas — bokšto jėgainė su varpo formos katilu, į kurį koncentruojami saulės spinduliai — pasirodė geriausias ir buvo priimtas. Tik gaila, profesorius staiga prieš metus mirė ir savo išsivijotos saulės jėgainės pagamintos elektros nebe pamatė.

Kaip iš tiesų atrodo ši šiluminė saulės jėgainė? „ENEL“ — Ente Nazionale per l'Energia Elettrica — nupirko prie Etnos 3,5 hektarų žemės sklypą, ir valstietis, kuris tą žemę pardavė, pastatė sąlygą prisiimti jį prie jėgainės statybos darbų. Jis yra dabar tos jėgainės sargas. Aplink bokštą ketvirtį apskritime išdėlioti lygiu paviršiumi 182 veidrodžiai. Jie dviejų rūšių, vadinami helios-tatais. 70 jų dideli, kiekvienas 52 kvadratinio metrų ploto, ir 112 maži, kiekvienas 23 kvadratinio metrų ploto. Visus plotus sudėjęs gaunamas 6.200 kvad. m. veidrodžių. Jis nestovi vietoje, bet kompiuterio suki-nėjami pagal saulės judėjimą. Taigi, veidrodžiams reikia daug vietos, kad jie nekludomai galėtų būti suki-nėjami ir kad būtų galima prie jų prieti su mašina apvalyti nuo dulkių. Visi heliosatai nukreipia saulės spindulius į katilą bokšte. Spindulių šildomas vanduo sušildomas iki 570 l. C, o garas iki 510 l. C prie 64 atmosferų suka turbiną ir gamina elektros. Viskas vyksta jau įprastu būdu, išskyrus sunaudojamą saulės energiją, kuri gaunama (Nukelta į 5 psl.)

NEPRIKLAUSOMYBĖS
SAULĖLYDYJE

KALBA DOKUMENTAI

L. KERULIS

3

3. 1939 m. spalio 10 d. Savitarpės Pagalbos Sutarties, kuria Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga dar kartą iškilmingai Lietuvai patikino jokiais atvejais nepaliesi Lietuvos Valstybės suverenumą ir jos vidaus santvarkos.

Turėdamas galvoje visas šias aplinkybes, kaip konstitucinių Lietuvos Respublikos organų atitinkamai prie Vokietijos Reicho akredituotas Pasiuntinys, laikau būtiną pareikšti iškilmingiausią ir tvirtiausią protestą prieš Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos padarytą mano kraštui prievartą ir Lietuvos suverenumo bei valstybinės nepriklausomybės paglemžimą, nes aukščiau pažymėtas Seimo nutarimas, padarytas rusų okupantams vertiant, yra ne kas kita, kaip negirdėtas lietuvių tautos valios pareiškimo suklustojimas, kuris yra priešingas Lietuvos Valstybės interesams, o taip pat ir teisei tautoms laisvai apsispręsti. Todėl jis ne kokių atvejų negali būti pripažintas turis juridinės galios.

Naudodamasis šia proga prašau malonėti, Ekselencija, priimti mano aukščiausios pagarbos pareiškimą.

pasir. K. Škirpa
Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir
lg. Ministras, kuri niekuomet nepripažina pažeistos jos teisės

Protestas pareikštas prie Šv. Sosto, Vatikane

Lietuvos Pasiuntinybė
Prie Šventojo Sosto
Nr. 200
Roma, 1940 m. liepos 22 d.

Jo Eminencijai
Kardinolui Louis Maglione,
Jo Šventybės Valstybės Sekretoriui,
Vatikano Miestas.

Eminencija,

Susauktas Kaune suvažiavimas, pasivadinęs Liaudies Seimu, liepos 21 d. nutarė prašyti Maskvos Vyriausybę priimti Lietuvą į Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungą. Šis seimas buvo sudarytas tiesioginiai spaudžiant Sovietų Vyriausybę, kurios nepaprastai didelis skaičius kariuomenės, kaip prisimenama, birželio 15 d. užplūdo visą Lietuvos Respublikos teritoriją. Tuomet bet koks konstitucija ir įstatymu atitinkamų valstybinių funkcijų vykdymas pasidarė neįmanomas, nes Sovietų Sąjunga paėmė ir savo rankas kontrolę ir visą Respublikos administracijos vadovavimą.

Tokiu būdu Maskvos Vyriausybė aiškiai pažeidė 1920 m. liepos 12 d. Taikos Sutartį, 1926 m. rugpjūčio 28 d. Nepuolimo Paktą, kuris turėjo galios iki 1945 m. gruodžio 31 d., 1933 m. liepos 5 d. Konvenciją apie definiciją agresijoms ir 1939 m. spalio 10 d. Savitarpės Pagalbos Pakto, o taip pat ir visuotinai pripažintus tarptautinės teisės nuostatus.

Esant tokioms sąlygoms, kaip konstitucinių Lietuvos Valstybės organų atitinkamai prie Šventojo Sosto akredituotas Lietuvos Ministras, turiu garbės pareikšti, kad tariamojo seimo nutarimas, kuris yra priimtas svetimos Vyriausybės, nėra teisėtas ir legalus ir visiškai neatitinka lietuvių tautos valios, kuri niekuomet nepripažina pažeistos jos teisės

gyventi savo tėvų žemėje laisvai, nepriklausoma ir suvereniškai;

viešai protestuoti prieš neišprovokuotą Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos agresiją, kuri pažeidė sutartis, tarptautinės teisės nuostatas ir Lietuvos suverenumą;

prašyti Šventąjį Sostą Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinti.

Šia proga turiu garbės prašyti Jūsų Eminencijos malonėti priimti mano labai aukštos pagarbos ir respekto patikinimą.

pasir. Gidvainis
Lietuvos Ministras.

Protestas pareikštas Romoje, Italijoje

Lietuvos Pasiuntinybė
Italijoje
Nr. 926
Roma, 1940 m. liepos 22 d.

Jo Ekselencijai
Ponui Grafui Galeazzo Ciano
Užsienių Reikalų Ministrui
Roma

Ekselencija,

Susauktas Kaune suvažiavimas, pasivadinęs Liaudies Seimu, liepos 21 d. nutarė prašyti Maskvos Vyriausybę priimti Lietuvą į Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungą. Šis Seimas buvo sudarytas tiesioginiai spaudžiant Sovietų Vyriausybę, kurios nepaprastai didelis skaičius kariuomenės, kaip prisimenama, birželio 15 d. užplūdo visą Lietuvos Respublikos teritoriją. Tokiu atveju bet koks konstitucija ir įstatymu atitinkamų valstybinių funkcijų vykdymas pasidarė neįmanomas, nes Sovietų Sąjunga paėmė ir savo rankas kontrolę ir visą Respublikos administracijos vadovavimą.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lietuvių tautiniai šokiai Baltimorės miesto centre vykusiame lietuvių festivalyje. Nuotr. C. Surodoko

Baltimore, Md.

BALTIMORES LIETUVIŲ FESTIVALIS

Birželio 6 d. rytą Baltimorės lietuviai, lyg skruzdės, skubiai ruošėsi festivaliui. Pasiruošę patarnauti svečiams. Dauguma rengėjų nuskubėjo į bažnyčią, nes festivalio komiteto pamaldų laikyti pakviestas Baltimorės arkivyskupas William Borders. Klebonas kun. A. Dranginis asistuoja ir pasako lietuvišką pamokslą, arkivyskupas kalba šv. Mišių pabaigoje. Jis pasidžiaugia lietuvių ištikimybe Bažnyčiai ir ragina pasitikėti Dievu. Pamaldų metu jam buvo įteiktas lietuviškas kryžius, už kurį nuodėdžiai padėkojo.

Eisena į festivalio aikštę buvo atžymėta tragedija. Nuo bažnyčios į aikštę yra tik pora blokų, bet prie pasisukimo į aikštę staugia krenta Amerikos Legiono, Lietuvių posto 154 narys, lietuviškos šeimos tėvas, Edvardas Būda. Drauge ejęs gydytojas kelių lietuvių pagalba Edvardą atgaivina, bet kiek vėliau, ligoninėje, jis amžiams užmerkia akis. Įvykis sukrečia visus festivalio dalyvius, kas be abejojimo prisidėjo, kad jo laidotuvis buvo tokios graudžios ir įspūdingos.

Oficialiojo festivalio atidarymo iškilmė kalbėjo miesto meras William Schaefer, senatorius Sarbanes, miesto tarybos pirm. Orlinsky ir kiti valdžios bei lietuviškų organizacijų atstovai. Programą pravedė K. Česonienė. Meninę dalį atliko tautinių šokių grupės „Aras“, „Kalevis“ ir „Ratelis“.

Lietuvišką meną, kultūrą ir savąjį veikimą pavaizduojančius stalus buvo paruošę 15 vietinių organizacijų, 2 iš kaimyninio Washingtono ir 2 pavieniai asmenys. Viena iš jų, Genė Popelienė, atvyko net iš New Yorko. Genovaitė Radžiuvienė ir Nijolė Sarv demonstravo juostų audimą ir margučių marginimą. Visos Baltimorės lietuvių organizacijos pasirūpino paruošti maisto ir gėrimų stalus.

Tai toks buvo devintasis Baltimorės lietuvių festivalis. Jį suorganizuoti ir praversti pasirūpino komitetas: K. Česonis, pirm.; S. Kligys, vicepirm.; L. Surodoka, išd.; A. Vitkauskas, programos direktorius, J. Jaskulski ir I. Krauskas, skelbimai, G. Auštrienė, maisto tvarkytoja ir K. Česonienė.

Baltimorės lietuvių festivalyje didelio dėmesio susilaukė Balfo lietuvių tautiniai stalai. Prie stalo skyriaus vicepirm. Jonas Kardokas. Nuotr. C. Surodoko

LAISKAI DRAUGUI

ATSAKYMAS / ATVIRA
J. SOLICNO LAISKĄ

Gerbiamasis,

Dėkoju už manęs garsinimą („Draugas“, 1981. 6. 22.), vadinant mano rašymą arogantišku, atseit, akiplešišku. Tai Jūsų stilis.

Jūsų kvalifikacijomis neabejoju. Apie savąsias nekalbėsiu. Jūs pats apie jas pakankamai pripasakojote, pašiepdamas mane skersai ir išilgai. Tebūnie Jūsų kieme jomarkas.

Visgi, ką parašiau nieko neatšiumi ir nieko netaisau, o tik atsakau Jūsų klausimus.

Pažįstu glėbį pensininkaujančių šeimų ir pats tokiu jau senokai esu, mano socialinės pajamos, nežiūrint 11.3 proc. ateinančio pakėlimo, apskritai bus sumažintos, tai, va, dėl ko gerai žinau, kad galima verstis iš dabartinių ir iš vėliau sumažintų pensijų, žmonai nedirbant ir pensijos negaunant. Nerašiau, kad visiems pensininkams tai įmanoma, o tik, kad daug jų savo likimu nemano skūstis.

Idomu, kur Jūs mano straipsnyje radote siūlymą mažinti mažųjų pajamų žmonių socialines išlaidas? Tokio nebuvo. Rašau, kaip paprašytas, tik glaustais ūkinis apžvalginis straipsnius, niekam savosios ūkinės politikos iš viso nesiliūdama. Jūs paminėjote mažųjų socialinių pajamų senukių ir man gaila. Jų socialinės pajamos turėtų būti didesnės. Tikėkimės, kad naujosios vyriausybės ir socialinių reikalų reforma, siekianti 41 proc. viso biudžeto išlaidų iki 1984, ir toms mūsų tautietėms bus naudinga.

nė, programos vedėja.

Cape Cod, Mass.

GEGUŽINĖ

Lietuvių Bendruomenės gegužinė - piknikas įvyks liepos 18 d. Mandeikio sodyboje, 30 Wedgewood Dr. Centerville, Ma. Pradžiai 12 val. Atsilankiusieji bus pavaišinti skaniais pietumis, o ištroškę galės atsigaivinti šaltais gėrimėliais.

Vietą graži, pušų aromatas ir pavėsis atsilankiusiems teks tikrą poilsį. Yra kviečiami visi lietuviai nepraleisti progos, nes atsilankę susitiksite pažįstamų ir su draugais praleistę gražią šeštadienio popietę. Lietuvių piknikas nukeliamas į sekmadienį ir vyks toje pat vietoje, tik pradžia būtų 1-mą val. po pietų.

Balfo šeimnininkė — Naidičienė, Drazdienė, Baltikauskienė ir Kalinauskienė pasirodusios patarnauti Baltimorės lietuvių festivalio svečiams. Nuotr. C. Surodoko

Rochester, N. Y.

ARTEJANT AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO 68 SEIMUI

Kas trejus metus šaukiamas Amerikos Lietuvių katalikų susivienijimo seimas šiais metais įvyks liepos 12-14 d. Rochesteryje, N.Y. Tai 68-sis šios seniausios lietuvių draudimo organizacijos atstovų ir jų svečių seimas, pagal šios organizacijos konstituciją ir įstatus yra vyriausias šeimnininkas. Jis gali pakreipti jos veikimą viena ar kita kryptimi, žinoma, neužmirštant, kad panašios draudimo organizacijos yra prižiūrimos ir JAV vyriausybės atitinkamai kontroliuojamos. Tokiuose seimuose yra išlausomi ir tvirtinami direktorių tarybos pranešimai, išrenkama trejiems metams direktorių taryba ir reikiamos komisijos. Seimas mėgina pramatyti veikimo gaires ir ateitį. Galų gale ir pildyti konstituciją ir įstatus, svarstyti kuopą ir jų narių siūlymus.

Šiais metais, šiai retai ir se-

niausiai Amerikos lietuvių katalikų organizacijai sukanka 95 metai. Todėl juo labiau liepos 12 d. Rochesterį šaukiamas ALKS seimas yra reikšmingas istoriniu atžvilgiu. Tad reikia tikėtis, kad šios istorinės organizacijos seimas susilauks kiek galima didesnio atstovų ir svečių skaičiaus ir dėmesio. Juk tai beveik trijų milijonų dolerių vertės organizacijos, savo praityje daug dirbusi Amerikos lietuvių ir Lietuvos labui. Pvz., prieš trejus metus įvykusiame seime Lietuvių katalikų šalpai remti paskyrė 2,000 dol. Reikia parodyti draugams ir abejingantiems, kad į artėjančią šios retos lietuvių organizacijos šimtmetį žengiamo drąsiai ir su nepalaužiama viltimi.

ALKS seimas įvyks Marriott viešbutyje, netoli Rochesterio, pakelyje į Niagara Falls krioklius, puikioje gamtos aplinkoje. Viešbutis yra naujas, su puikiais vandenimis ir lauko baseiniais, darbo ir poilsio patogumais.

Liepos 12 d. 4:30 val. vak. šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos bažnyčioje (545 Hudson Ave.) seimo atstovams ir svečiams šv. Mišias atnaušaus prel. Jonas Balkūnas. Mišių metu giedos sol. Birutė Čypienė, vargonais gros Raimundas Obalis. Tuoj po pamaldų susipažinimo vaišės su seimo delegatais ir svečiais parapijos salėje. Liepos 13 d. seimo delegatų posėdžiai prasidės Marriott viešbutyje 52-57 W. Henrietta, Rochester, N.Y. Posėdžių pradžia 9 val. ryto. Liepos 14 d. seimo užbaigtųjų kokietai ir vaišės 5 val. vak. tame pačiame viešbutyje. Vaišių metu dainuos vietos lietuvių vietas „Sutartinė“, dirguojamas Jono Adomaičio. Deklamuos Izab. Zmuidzinienė.

Minite SSI pensijas. Šios, kaip žodis „supplemental“ nusako, nėra pilnos pensijos, o tik priediniai socialiniai mokėjimai, nuo 1974 skirti mažų iplaukų gavėjams. Jūs jų atradote 123 dol. mėn. Man, padalinus 610,2 mil. dol. iš 4.156,400 žmonių išėjo 146-81 dol.

Dabar apie krūvą dvigubų pensininkų. Valdinkai yra valstybinių įstaigų samdytiniai, šiuo atveju tik federalinių, gauna šaukto atskiras nuo socialinio draudimo pensijas, o tarnautojai ir darbininkai — socialinio draudimo pensijas. Abejos mokamos iš to pačio biudžeto, tik atskirų fondų. Daug valdininkų turi teisę iš-eiti pensijon labai jauni ir nemažą jų skaičių susigundo iš naujo dirbti bendrovėse, kad išsitar-nautų socialinio draudimo pensijas, na, ir, jei tos bendrovės moka, dar ir bendrovių pensijas. Apie pastarąsias nekalbėjau. Jos privi-čios ir tvarkoj, nepaisant dydžio, nes nemokamos iš valstybinio biudžeto, priklauso dirbančiųjų su darbdaviais susitarimu. Apie šiokių pensijų prie kitų dviejų pri-jungimą irgi nekalbėjau. Tokiu atveju būčiau turėjęs kalbėti apie trigubas pensijas. Asmeniškai man toks trigubas sujungimas neiš-tolo nepatiktų, nes didintų ūkio valstybinimą ir taip jau per didelį biurokratų skaičių.

Nebijokite, tačiau, valdininkų ir socialinio draudimo pensijų sujungimo pasiūlymas greičiau-siai greitai nebus vykdomas, nes daug kongreso žmonių, ypač stiprus liberalinis sluoksnis, mėgė-tys metytis kitų uždirtais pinigais, vargiai ar balsuos prieš save ir savo draugų labai dideles pen-sijas.

Žinoma, kuo didesnės pensijos bei socialiniai mokėjimai, tuo ge-riau, jeigu yra iš ko mokėti. Jeigu tokie šaltiniai išsenka, tai ir di-džiausi čekiai ne tik nieko nereiš-

čia, o toks pustymasis pinigais gali ant menčių paguldyti ir pri-vačius bendrovių pensijų fon-dus, kurie socialinio draudimo pensininkams nemena pagalba.

Vyriausybė vertina, kad 15 proc. visų gaunančių SSM (Social Security Minimum Payment) gau-na ir civilinių valdininkų pen-sijas, kurių mėnesinis vidurkis yra 900 dol. Jau dvigubos pensijos. Pats 900 dol. šiokių pensijų vi-durkis per aukštas, kai daug dir-bančiųjų ir šiandien tiek neuž-dirba ir kai socialinių pensijų vi-durkis nesiekia 360 dol. mėn. Dar daugiau tų civilinių valdininkų buvo pasamdyti, atsimokant už patarnavimus partijoms, o demo-kratai tuo keliu dar yra mėginę ir nedarbą mažinti, taigi ne dėl to, kad valdžiai jų darbas būtų buvęs reikalingas. Girdėjote gi, viena sekretorė pati pasigarsino, kad ji nė mašinėle rašyti nemo-kėjo, jai to pagal ją ir nereikėjo.

Nepasakysite gi, kad 625,000 civilinių ir kariškių buvusių val-dininkų metinės pensijos tarp 18,000 ir 28,000 dol. būtų per ma-zos. O dar turime beveik 200,000 buvusių įvairių valdininkų, gau-nančių ir už pastarąsias dides-nes pensijas.

Gal užteks. Ar Jums neatrodo, kad mudviejų pasikalbėjimas pri-mena mūsų liaudies samojų?

Padėk Dievui!
Pastarnokus kasu
Bene neprigirdi?
Nelabai dideli.

Likite sveikas!
Leonardas Dargis

DENGIA ME IR TAIŠOME
VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame
ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijauta PAU-LIAUS LEONO knyga, kuro-je etvirai ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavo-jus ir tienia kelius į saugų visų gerbūvį.

Kaina kietais viršeliais \$5,95
minkštais — \$3,95.

Knyga gaunama ir Drauge

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija
BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ se-rijos leidžiamų knygų.

Leidinyje geras paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neįskreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškių religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmo-nės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę — tai kaip rašo autorius knygos įvairėje.

„Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir pat jų buvusių vadovų darbininkų gyvą ar nužudytą, mirusių ar dar gyvenančių išsivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuė. Spausdino MORKUNO spaustuė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$22.50. Illinois gyventojai dar pridėda \$120 valstyjos mokesčio.

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. Bridgeporte, saulės 3-jų miegamų butas 2-me aukšte. Tuojau galima užimti. Rekomendacijos reika-lingos. Arti šv. Jurgio bažn. Skambint rytais iki 12 val. tel. 528-7696 arba 247-1725 iki 6 val. vakaro.

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda. kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

NAMŲ APSILDYMAS

įstatau naujus pečius ir vandens šil-dytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazuinius.

ALBIN BANY, Telef. 447-8806

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkvojame visų rūšių grindis.

Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5880

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtu-vės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automa-tą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luo-ny atstovams turėti gražias visi-mes korteles.

„Treptitės į „Draugo“ adminis-traciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

„SKELEBTES „DRAUGE“.

HELP WANTED — MOTERYS

RETAIL CLERK

Reikalinga lietuviškaitis universiteto stu-dents dirbti pilną ar dalinę laiką. Mar-quette Parko apylinkėje.

Kreiptis į Danutę

Tel. 434-5000

HOUSEKEEPER

Reikalinga lietuviė šeimnininkė (apie 40-50 m. amž.) gyventi vietoj ir pri-žiūrėti 4 metų berniuką. Namų ruoš-a (10 kamb. namas) ir pagaminti val-gius. Pietinėje Chicagos daly.

Sekmadieniai ir šeštadieniai laisvi. 120 dol. į savaitę.

Skambint 239-6363

VYRAI IR MOTERYS

JOB OPENINGS

Positions to be filled immediately. Can earn Part Time \$8 per hour. Full Time \$1,580 per mo. College Students Wel-come. For Interview Call

344-8940

REAL ESTATE

Palos Hills — Savininkas parduoda mūr. namą 3 miegami, pilnas rūsys, 1½ vonios. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas, šoninis įvaž. Cycl. tvo-ra. 80 x 125 p. sklypas. \$82,500.
Telef. 598-7871

73-tia ir Richmond — 6 kamb. (3 mie-gami) mūr. Garažas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washtenaw — 5 kamb. (2 mie-gami) mūr. 2 maš. garažas. \$51,500.

58-ta ir Pulaski — 3-jų butų mūr. Nau-jenis. Modernus. Gazo šilima. Geros nuomos.

62-ra ir Artesian. 4-rijų butų mūr. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su garažu. Pajamų \$15,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liuksusinis 12-kos butų. Pajamų virš \$33,000. Sa-vininka paskola rimtam pirkėjui.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaristas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DEMESIO

ISIGYKITE LIETUVISKAS

VELIAVELES

★

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nė-ra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti ma-žą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kom-binaciją su Amerikos vėliavuke.

Dienraščio „Draugo“ adminis-tracija gali pristatyti tokias ma-žias vėliavukes, kad Lietuvos vėli-va plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, (reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 10 ct. už persiuntimą, jei gy-venate Illinois valstybėje). Užsa-kymus siųskite sekantiem:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Perskaityt „Drauga“ duokite

ji kitiems pasiakalyti.

A. A. ALEKSANDRO KASNICKO NETEKUS

"Man visi čia sakė, kad esu
tik svečias:
Ir lelijos žiedas ir laukų
gelė..."

B. Brazdž.

Pačiame pavasary, pačiame
gėlių laike, ką tik nutilus Vely-
kų varpams buvo palydėtas į di-
džiąją kelionę ilgametis Union
Pier ir apylinkės Lietuvos Drau-
gijos valdybos narys a. a. Alek-
sandro Kasnickas.

Atsisveikinti nėra lengva. Su
graudumu ir ilgesiu palydime į
dausus išlekiančius paukščius,
laivus, išplaukiančius į svetimas
šalis, ar rudenio saulę, paliekan-
čią žemę žiemos speigams... Bet
užvis gaudžiausia palydėti myli-
mą ir brangų asmenį ligi gyven-
mo ribos, ligi kapo duobės! Todėl
laidojant a. a. Aleksą, raudėjo
ne tik giminės ir artimieji, bet
pravirko net patsi dangus. Aki-
nančia šviesa žaibas perskėlė de-
besį, ir griaustinio trenksmas su-
drebino žemę... Pasivaizdavo Pri-
skelimo paralelė. Prisiminė poe-
to žodžiai: "Kodėl avelionys gy-
vename, o mirštam avelionius mal-
dose?" (Velionis buvo miręs Di-
dijj Penktadienį).

Paprastas žmogus palieka sa-
vo pėdas smėlyje, sniege arba ari-
muose. Jos greit pranyksta. Mil-
žinas jas išpaudžia granito uolon.
A. a. Aleksas nebuvo nė vienas nė
kitas. Jis savo paminklą paliko ar-
timųjų ir draugų širdyse. Jis mus
lietė, kaip vėjo dvelkimas. Būda-
vo gera ir jauku būti jo artumo-
je. Draugiškumas, nuoširdumas,
tvarkingumas, meilė žmogui ir
gimtajam kraštui buvo ryškiausi
jo būdo bruožai. Draugijos valdy-
boje pasiimtas pareigas atlikdavo
kruopščiai, kantriai, su taikinga
šypsena, nugalindamas visus, norin-
čius "peštis ir kariauti". Nema-
ža dalimi jo nuopelnas, kad Drau-
gija išliko darni ir vieninga, šie-
met švenčianti 20 metų sukaktį.
Todėl daug Draugijos narių daly-
vavo a. a. Alekšo šermenys ir
laidotuvėse. Šių eilučių autorius
tarė paskutinį žodį kapinėse.

Sunkios ligos metu jo draugai
velionį lankėme namuose ir ligo-
ninėje, stebėdami su kokia meile
ir pasiaukojimu jį slaugė žmo-

na Stasė. Likimo buvo lemta
jiems abiemis antru kartu sukurti
šeimos židinį ir gražiai leisti gy-
venimo rugsėjį. Juodu abudu "per
pasaulį platų žemės kraštą ejo pa-
žiūrėti". Iš kelionių grįžus, a. a.
Aleksas pradėjo rimtai negaluoti.
Kilimu joniškietis, dirbęs Klai-
pėdoje ir pamilęs jūrą, tėvynės
grožį ir ilgesį nešiojosi giliai šir-
dy. Netekus gimtojo krašto, da-
bar palikti žemę ir pasaulį veli-
oniui buvo labai sunku. Jau nekal-
bėdamos lūpomis, savo ramionis
akimis, tarsi, kartojo poeto
žodžius: "Ne aš tuos ežerus ka-
siau, ne aš tuos upelius raizgiau,
stačias kalvas, galias daubas ne
aš žaliais šilais kaisiau... O rei-
kia atsiskirti — verkiu visa šir-
dim dangun šaukiu: Kodėl čia
likti negaliu, nors varganu vaba-
liu?"

Deja, vargano vabalėlio, lietu-
vio tremtinio, žemės keleivio ir
mūsų mylimo brolio — žmogaus
diena jau suglaudė pavargusius
sparamus. Liūdesy ir skausme li-
ko mylima žmona Stasė, sūnus
Alfredas, brolis Vytautas su šei-
ma. Giminės čia ir Lietuvoje ir
mes visi jo draugai bei bičiuliai.
Mielas Aleksai, telydi Tave
Dangaus palaima į Amžių Tėvy-
nė, o i Žemę Pažadėta — poeto
malda: "I ja, i žemę gimta,
Viešpatie, meldžiu gražink! Am-
žių miegui mano kūną. Po spin-
duliais tėvų dangaus žvaigždžių,
i motinos namus benamį sūnų!"

Viktoras Šimaitis

CHICAGOS ŽINIOS

DAUGIABUCIAI

Chicago šiaurinėj pakrantėj,
1415 N. Lake Shore Dr., bus
pastatytas 29 aukštų dangorai-
žis, kuris kainuos 14 mil. dol.
Jame bus kondominijos, kurių
kaina nuo 1/2 iki 1 1/2 mil. dol.

PRIEŠ GINKLŲ KONTROLĘ

Illinois atstovų rūmai priėmė
nuostatą, kuriuo panaikinami
įvairių vietovių ginklų kontro-
lės nuostatai, panaikinamas ir
Chicago planas perregistruoti
leidimus turėti ginklus.

ĮSTATYMAS

MOKESČIAI UŽ DUJAS

Illinois senatas priėmė nuo-
statą, pagal kurį Chicagoje ga-
lima bus pakelti mokesčius už
naudojamą kūrenamųjų dujų 60%.
Tokį planą buvo pasiūlęs merė
J. Byrne. Mokesčiai už dujas
Chicagoje gali būti pakelti nuo
5 iki 8%, jeigu tą nuostatą pa-
tvirtins Illinois atstovų rūmai ir
įstatymą pasirašys gubernatorius.

84 MIL. DOL. UŽ JOGURTĄ

Chicagoje savo centrą turinti
Beatrice Foods bendrovė pa-
skelbė parduosianti Danmon
bendrovę, kuri yra didžiausia
jogurto gamintoja JAV-se. Per-
ka viena Paryžiaus firma už
84,3 mil. dolerių.

BYLA PRIEŠ POETĄ

"Chicago" žurnalo beletristi-
kos ir knygų apžvalgų redaktorė
Christine Newman išleikė bylą
prieš poetą Paul Carrol, kaltin-
dama, kad jis ją užpuolęs ir
apmušęs Chicago universiteto
patalpose, kur ji dėsto. Reika-
lauja 15,000 dol. nuostolių atly-
ginimo ir 100,000 dol. pabaudos.

NUODAI VANDENY

Cianidas, švinas ir kiti pa-
vojingi cheminiai rasti ju-
Page upėje to pat vardą apskri-
ty. Apie mylą nuo Chicago
priemiesčio Bartlett rasta apie
40 statinių pavojingų atmatų,
iš kurių minėti cheminiai sun-
kiasi į upę.

PERSOVĖ VAGI

Baigęs tarnybą policininkas
J. Windhams ejo prie savo au-
tomobilio, pastatyto 1122 S.
Wabash Ave., Chicagoje, ir pa-
matė, kad prie mašinos stovi
vyras, jau atidarys bagažo sky-
rių. Policininkas jį sugriebė, bet
šis taikstėsi trenkti policininkui
su sraigtų atsuktuku. Tada po-
licininkas jį persovė. Pasiškęs,
kad tas vagis buvo W. Hug-
hes, 32 m. Nugabentas į Mercy
ligoninę sveiksta.

SOPHIE BARGUS

RADIO SEDROS VALANDOS
Visos programos iš WUPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki
penktadienio perduodama nuo 4 val.
p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią
stotį. Šeštadienis ir sekmadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2415

1490 AM
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG

Four decades of national survival
versus Russian imperialism in Es-
tonia, Latvia and Lithuania.

1940-1980

Published in 1980 by Boreas Pub-
lishing House, Cardiff, Great Britain.
Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs
1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24
knvygas švedų kalboje, kurios daug-
moje yra išverstos į anglų, vokiečių,
japonų, latvių, norvegų, suomių ir į
kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu \$18.80.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.05
valstijos mokesčio.

ISGELBEJO STUDENTUS

Northwestern universiteto
studentų bendrąbuty sekmadienį
buvo gaisras. Atvykę ugniagei-
siai rado kai kuriuos studentus
kabančius iš lauko, besilaikant
langų. Keletą studentų teko ug-
niagesiams išgelbėti, o apie 70
patys išbėgo. Iš gaisro susidarė
apie 20,000 dol. nuostolių.

SUGAVO PADEGEJĄ

Policija areštavo Michael Mc
Gever, 26 m., kuris įtariamas
nuo kovo 14 d. padegęs apie 40
namų Bridgeporte. Degino ap-
leistus namus ir garažus. Po-
licija pamatė jį bėgantį nuo tik
ką padegto garažo.

100,000 DOL. LENKIJAI

Amerikos lenkų kongresas
įteikė CARE įstaigai 100,000
dol. — maisto siuntiniams Len-
kijai. Merė J. Byrne tam reika-
lui iš savo asmeninio politinio
fondo paskyrė 5000 dol.

ATĖMĖ 21 PAVEIKSLĄ

FBI iš American Art galeri-
jos Chicagoje atėmė 21 pa-
veikslą, kurių tarpe tariaimai
buvo Picasso, Renoir ir kitų žy-
miųjų dailininkų darbai. Įtaria-
ma, kad jie buvo pavogti arba
ne tikrai tų dailininkų, kaip skel-
biama.

BRANGS DUJOS IR ELEKTRA

Numatoma, kad Common-
wealth Edison ir Peoples Gas
bendrovės gaus leidimą pa-
kelti kainas, Chicagoje kūrena-
mųjų dujų kaina pakils 13,5%, o
elektros kaina 15,2%. Savinin-
kai vidutinio namo per mėnesį
turs mokėti apie 116 dol.

Mylimai mamytėi Lietuvoje mirus, mūsų mielą
Bičiulę,

BRONĘ SELENIENĘ,

jos sūnų ROBERTĄ su žmona, seserį ALISĄ
VILIŪNIENĘ su šeima ir gimines Lietuvoje jau-
čiai užjaučiam:

O.J. RUTKAUSKAI
S.A. GRIGAIČIAI
B.P. JANUSKAI
P.J. PUTRIAI
V.O. BRAZIAI
L. MINGELIENĖ
O.J. BRIEDZIAI
A.K.A. STASAIČIAI
K. VILKAUSKAS

O.L. SELENIAI
M.A. BAJERCIAI
S.A. VASULIAI
E.S. GARLIAUSKAI
E.K. KARVELIAI
T.A. MERKEVICIAI
A. ŽIEDIENĖ
M.B. GRAZULIAI

A. + A. VLADUI BURNEIKIUI mirus,

žmoną PAULINĄ, dukrą ALDONĄ ir žentą JERO-
NIMĄ KAVALIŪNUS nuoširdžiai užjaučiame ir kar-
tu liūdime.

SOFIJA ir VLADAS POLIKAUSKAI

JUOZAS BRAZAITIS

RAŠTAI I

Tumas — Valigantas. Dambraunus — Jakšas.
Donelaitis. Daukantas. Valančius.
Baranuskas. Pietaris.

RAŠTAI II

Nuo Mažono iki Brandžiono
(septyniolika rašytojų)

Redagavo ALINA SKRUPSKELIENĖ ir
CESLOVAS GRINCEVICIUS

Išleido į Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Ap-
lankas ir viršelės Ados Koralaitės - Sakavičienės.

Spausdino "Draugo" spaustuė. Kietais viršeliais, 562
pusl. Kaina vieno tomo su persiuntimu \$16.10. Illinois gy-
ventojai dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,
Chicago, IL 60629

"Eurelijos" -

(Atkelta iš 3 psl.)

iš dangaus nemokamai, tik ne
visuomet. Naktį nėra saulės ir
kai lyja lietus, veidrodžius
tenka paversti, kad iš Saharos
dykumos nešamas nešvarus
smėlėtas lietus jų nesuterštų.

Adrano saulės jėgainės
pastatymas kainavo 24 mili-
jonus dolerių, bet tai pirmu-
tinis pavyzdys ir mokslinin-
kai mano, kad sekančių 10
megavatų jėgainių pasta-
tymas kainuos tik pusę tiek.
Jie tačiau bijo, kad saulės
jėgainių pagaminta elektra
liks brangoka, dešimteriopai
brangesnė už dabartines
kainas. Dabar vienas kilo-
vatas saulės pagamintos elektros
Adrano jėgainės kainuoja
2000 lyrų (1.7 dol.), naftos
pagamintas — 50 lyrų (1.25
dol.) ir 25 lyrų (0.62 dol.)
pagamintas atominės elektros
centrālės. Tokia saulės jėgai-
nė galės pagaminti elektros
daugiausia tūkstančiui šeimų.
Kad priverstų užvesti elektrinį
lokomotyvą, reikės šešių tokių
jėgainių, ir kad aprūpintų
visus Italijos geležinkelius
elektros srove, reikėtų 3,000
saulės elektros jėgainių.

Ar „Eurelijos“ yra tada
gimęs miręs vaikas? „Ne“, —
sako Europos Bendruomenės ir
ankstyvosios saulės energijos
pramonininkai. „Dabar ar
vėliau gi turėsime naudoti
saulės energiją. Afrano jėgai-
nė pirmoji ir technologiniai,
žinoma, ne iš tobuliausių. Čia
pat po dvejų metų statysime
naują saulės jėgainę, kuri tiks
ir mažiau saulėtose srityse“.

— T.

DRAUGAS, pirmadienis, 1981 m. liepos mėn. 6 d. 5

A. + A. Teis. PETRUI LINKUI mirus,

gilią užuojautą reiškiu žmonai Jonei, svai-
nei Pranei Šošienai su šeima ir giminėms.

TEKLĖ IVANAUSKIENĖ

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET Tel. 226-1344

Perskaitytė Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

DĖSTYS KARINĮ MOKSLĄ

Majoras Kęstutis J. Gedmintas
nuo š. m. gegužės 1 d. paskirtas į
W. Virginia Morgentown univer-
sitetą profesorium asistentu. Dė-
stys karinį mokslą. Jis yra baigęs
mokslus Pittsburgo universitete,
o taip pat ir Command ir Gene-
ral Staff koleg. Ft. Seavenworth,
KS. Jis yra JAV kariuomenės ypa-
tingų pajėgų ir Vietnamo karo
veteranas. Šiuo metu su žmona ir

keturiais vaikučiais gyvena Can-
onsburg, PA.

BAIGĖ MOKSLĄ

Teresė Miliauskaitė birželio
20 d. Northeastern Universitete
Bostone baigė gailėstingųjų sese-
rų mokslą ir gavo bakalauro diplo-
mą. Teresė yra naujųjų ateivių
Juozo ir Janinos Miliauskų dukte.
Gimė Worcester. Lankė Šv. Ka-
zimiero parapijos pradžios moky-
klą, Jėzaus Vardo aukštesniąją,
kurio baigė gerais pažymiais. Vi-
sus keturis metus priklausė Natio-
nal Honor Society. St. Salkauskio
moksleivių ateitinių kuopai, ku-
rioje ejo sekretorės pareigas. Tau-
tinių šokių grupei "Spindulys".
Baigė "Aušros Vartų" lituanis-
tę mokyklą ir puikiai kalba lietu-
viškai.

Pasirinkusi gailėstingosios se-
sers profesiją studijavo Northeas-
tern universitete, Bostone. Po
atostogų pradės dirbti savo pro-
fesijoje.

Union Pier, Mich.

JONINĖS

Union Pier, Michigan, lietu-
vių draugijos nariai su svečiais
atsvėntė Jonines birželio 24 d. dr.
Jono Valantjeaus rezidencijoje.
Dalyvavo apie 100 žm. Buvo pa-
sveikinti Jonai ir sugiedota
jiems ilgiausių metų. Joninių
laužo programą pravedė skautų
grupė, vadovaujant Faustui Stro-
liui. Skautai šiuo laiku stovykla-
ja Karaikių vasarvietėje. Jonas
Rinkūnas paskaitė Joninių išva-
karėms pritaikytą humoristinį
reportažą. Joninių šventė buvo at-
švėsta gerų ir linksmų nuotaikoj.

A. KL

T. Miliauskaitė

APYLINK MUS

× Sol. Gina Čapkauskienė, kuri su dideliu pasisekimu koncertavo Los Angeles šv. Kazimiero parapijos 40 metų jubiliume, grįžo į Chicago. Birutės Kožienės lydimu, jo aplankė "Draugo" redakciją. "Margutyje" davė pasikalbėjimą, kuris bus artimiausiu laiku transliuojamas per radiją ir pasitarė dėl naujos plokštelės išleidimo su orkestro palyda ir choru. Plokštelėje bus mažai girdėtų lietuviškų dainų, sukomponuotų mūsų kompozitorių.

× Antano Skėmos "Žvilgsnis" spektaklis Chicagoje įvyks Jaunimo centro didžiojoje salėje š. m. spalio mėn. 25 d. Ši trijų veiksmų istorinė dramos pastatymą Chicago atveža veikusis Los Angeles Dramos sambūris, kuriam vadovauja režisierė Dailia Mackalienė. Sambūrio viešnagė Chicagoje globoja Jaunimo centro moterų klubas.

× Gražina Jasinskienė iš St. Petersburg, Fla., buvo atvykusi į Chicago aplankyti savo sesers Bertasienės ir kitų artimųjų, o taip pat dalyvauti Lietuvių operos "I Lituani" spektaklyje. Ji, pati studijavusi konservatorijoje ir buvusi solistė, labai džiaugiasi operos geru pastatymu ir pasisekimu. Prieš grįždama į Floridą, viešnia dar aplankė "Draugo" redakciją ir painformavo apie lietuvišką veiklą savo kolonijoje. Į Floridą išvyko liepos 3 d.

× Pranė Aciėnė po sunkios šlaunies kaulo operacijos šv. Kryžiaus ligoninėje pamažu sveiksta, nors dar turės ilgesnį laiką gydytis specialiosiomis priemonėmis — terapija. Ligonė yra dr. V. Tumasonio priežiūroje.

× Nijolė Gražalienė, žurnalistė ir vertėja, iš Chicago vyks į jaunųjų ateitininkų vasaros stovyklą ir stovyklautojus supažindins su lietuvių tautosaka. Stovykla nuo vakar jau vyksta Dainavoje.

× Alfredas P. Kulpa-Kulpavičius, Kanadoje gyvenantis architektas, rašo specialybės įvairius straipsnius lietuviškai ir Kanados spaudoje. IV Mokslo ir kūrybos simpoziume jis kalbės tema "Lietuvos barokas". Simpoziumas vyks Chicagoje lapkričio 25-28 d.

× "Muzikos žinių" 1981 m. Nr. 1-2 jau pasiekė prenumeratorių. Taip pat išsiuntinėti komp. Vytauto Kerbelio ir Juozo Stankūno naujausi kūriniai. Šiame "M. Ž." numerį išspausdinti straipsniai apie J. Zilevičių, Vytautą Kerbelį, pasikalbėjimas su Aloyzu Jurgučiu, plačiai aprašyta muzikinė veikla šiaurės Amerikoje. Spaudžia tėvų pranciškonų spaustuve New Yorke.

× Alice's Restorane, 4506 W. 63rd St., tel. 284-9495, kasdien gaunamas liet. maistas (cepelinai, koldūnai, balandėliai, t.t.). Priimami užsakymai išsinešimui. (ak.)

× Neprigirdintiems — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai, Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (ak.)

× "Grandiečių" tėvams žinoma, kad "Grandies" šokėjai grįžta iš Australijos liepos 8 d., 5:18 val. ryto. Iš O'Hare aerodromo atvykusius paims autobusas ir atveš prie Jaunimo centro apie 7 val. ryto. Dėl smulkesnių informacijų skambint Vidai Meiluvienei po 6-tos val. vakaro tel. 436-3585.

× VIII Lituanistikos seminaro ir II Lietuvių kultūros seminaro anglų kalba registracija jau vyksta. Abu seminarai vyks netoli Akrono, Ohio valstijoje rugpjūčio mėnesį. Norintys daugiau informacijos gali kreiptis: PLJS Rysių centras, Seminarų komisija, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

× Lietuvių Istorijos draugijos narių ir jų bičiulių susirinkimas bus liepos 8 dieną 6 val. vak. A. Rūgytės bute. Pranešimą, iliustruotą skaidrėmis, apie Vakarų Europos ir Lenkijos istorines piliis padarys Česlovas Grincevičius.

× Ses. Julia Stankus, šv. Kryžiaus ligoninės laboratorijos vedėja, gimimo dienos proga buvo pagerbta staigmena — visų laboratorijos pareigūnų ir tarnautojų subuvimu M. Markulienės bute, į kurį buvo pakviesta ir ses. Julia. Laboratorijos personalas gimimo dienos proga jai įteikė prisiminimo dovaną ir sugiedojo ilgiausių metų. Visų nuotaika, pagerbiant savo viršininkę, buvo labai gera.

× Dr. Živilė Vaitiekienė iš Clevelando jaunųjų ateitininkų vasaros stovykloje Dainavoje praves tautinių šokių programą. Stovykla prasidėjo liepos 5 d. ir tęsis iki 19 d.

× Dr. Juozas Eretas, ateitininkų "Satrijos" korp. garbės narys, labai apgailestauja negalėjus atvykti į Ateities jubiliejinį kongresą dėl kelių svarbių įsipareigojimų Šveicarijoje. Šiuo metu prof. J. Eretas ruošia dr. Jono Grinaiš, pirmojo ateitininkų generalinio sekretoriaus, monografiją.

× Stasys Prackapas, plataus masto lietuviškų knygų platintojas Toronte, buvo atvykęs į Chicago ir pasiėmė daug lietuviškų knygų iš "Draugo" knygyno, nes šiuo metu Kanados paštas streikuoja ir paštų jų gauti negali. Taip pat atvežė naujausią "Tėviškės žiburių" numerį, kurio paštu negalėjo pasiekti. Be to, dar pasikalbėjo su redaktorais, painformuodamas apie lietuvišką veiklą vasaros metu Kanadoje, ypač stovyklose.

× "Sietynas", leidžiamas Pensilvanijos klubo Hamiltone, Kanadoje, išleido birželio mėnesio numerį ir paskelbė antrąjį literatūros konkursą. Reikia parašyti literatūrinį kūrinių iš pensilvanijos gyvenimo ir pasiųsti iki rugpjūčio 15 d. Skiriamos trys premijos po šimtą dolerių.

× Jubiliejiniam "Ateities" žurnalo kongresui aukas reikia siųsti vajuos išdėdinti: Bro-nius Polikaitis, 7218 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629, čekius rašant "Federation Ateities".

1981 metų Toronto Maironio mokyklos abiturientai, gavę mokyklos baigimo pažymėjimus. Iš kairės: pirm. eil. M. Balasytė, R. Kakevičiūtė, V. Stirbytė, J. Jurcevičiūtė, D. Stadytė, D. Dirmantaitė; II eil. mok. S. Bubieliene, mokyt. A. Kuolienė, M. Gudaitienė, mokyt. A. Bajorinas, A. Dunderas, A. Stanulis, R. Marcinkevičius, R. Prackapas, M. Salmaitė, mokyt. D. Viskontienė; treč. eil. mokyklos vedėjas V. Bireta, kun. J. Staškevičius, L. Azubalis, J. Namikas, J. Geležūnas, E. Macijauskas ir mokyt. A. Vaičiūnas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

POPIETĖ MILŽINO PAUNKSMĖJE

Prieš porą metų LMKF Chicago klubas kartu su Lietuvių tautinių namų valdyba ruošė kultūrinę popietę. Po ilgesnės pertraukos nutarta ją atgaivinti. Birželio mėn. paprastai baigiami didesni organizacijų darbai, tačiau numatyti paskaitų ciklas buvo pradėtas birželio 21 d. Tai vis grūdėliai, sėjami į lietuviškus dirvonus, kad jie nebūtų palikti pūdymais, kad gyvotų lietuviška kultūra nors ir svetiname žemyne.

Popietę pradėdama klubo pirmininkė M. Marcinkeienė priminė birželio skaudžių įvykių sukaštutes ir mūsų įkaitus, kurie buvo nacių kalinimai. Iki buvo suimti 1943 m. kovo 16 d., nes lietuviai nepakluso SS šaukimo stoti į Reicho kariuomenę. Lietuviai vyšė, kad karo pabaigoje bus reikalingos jėgos Lietuvos valstybės atstatymui. Taip sakė patriotų išmintis. Deja, viltys nebuvo pateisintos, aukos pasmerktos kačioms ir mirčiai, o to meto pasaulio tvarkytojai patys įklimpo į painiavą ir vėliau pamatė, kad tariai draugai yra tikrieji taikos prieštai. Tuo tarpu lietuvių tauta mini savo didvyrius, brangią jų pasiaukojimą, nenustoją vilties sulaukti tų aukų vaisių.

Vienas iš nacių kalinamųjų įkaltų buvo poetas, dramaturgas ir profesorius Belys Sruoga. Jį paminėti buvo skirta ši popietė. Šiai progai literatūros kritikas T. Antanaitis, talkinantis jo dukrai Guodai, paruošė tikrai įdomų susitikimą su B. Sruogos kūryba. Įžangoje jie prabilo B. Sruogos jaunystėje sukurta eilėraščiu, vėliau tapusiu populiaria daina: "Mano sėloje šiandien šventė". Paskaitytas ištraukos, aktorių įkaltos juostos, dainininko plokštelė, tai vis T. Antanaičio vykusiai parinkta medžiaga ir priemonės klausytojams atskleisti B. Sruogos kūrybos galingumą. Ir plaikia prieš akis vaizdai ir charakteriai, o širdis ir protas stengiasi išgirsti tai, ką didysis rašytojas savo kūryba mums kalba. T. Antanaitis nuvedė klausytojus prie Nemuno ir Jono žodžiais gėrėjosi pavasari prasiskleidusia, žydinčia Nemuno panorama (ištrauka iš "Kas bus, kas nebus, bet žemaitis neprašus"). Vaizdas toks realus, kad tarytum girdi tylių Nemuno tekėjimą ir jo bangų atsivimą. "Milžino paunksmės" ištraukose stabtelėta mūsų tautos garbingoje epochoje, kurioje, deja, irgi netrūko kančios. Per amžius klaidingai suprastas Jogailos asmuo, pristatytas kaip tragiškas herojus ir savas lietuvis.

Prieš akis atsistojo klaukus laikotarpis. "Dievų miško" ištraukos atskleidė žiaurią, tikrovę, kurioje išnyko net mirties baimė, ir B. Sruogos juodasis jumoras išryškino mūsų šimtmečio nelaimingą laikotarpį. Įdomių paaiškinimų padarė istorikė dr. V. Sruogienė, kuri buvo ne tik rašytojo žmona, bet ir jo artima bendradarbė, ypač jam kuriant istorines dramas. Deja, karas ir nelemti įvykiai išardė šią kūrybišką šeimą, kurioje gimė jo nuostabių kūrinių ir kurios užuovėjų jam teko išgyventi ir skaudžių momentų. Tačiau poetas buvo neteisus sakydamas:

"Mano daina be pėdsakų nuskrido, Jos neišgirdo vargstanti tauta, Viena tik meilė joj ištryktą suspėjo, Manoji meilė Tau, šalie gimta".

Jo daina nenuskrėjo be pėdsakų, — ją girdi ir girdės vargstanti tauta tėvynėje ir išievoliavo tol, kol bus gyvas lietuviškas žodis.

Šiame rašinyje yra neįmanoma aptarti visų tų perlių, kuriuos T. Antanaitis klausytojams pateikė. Pagaliau ši popietė nebuvo literatūrinis nagrinėjimas, o tik jautrus susitikimas su B. Sruoga, kas ne vieną klausytoją paskatino su dar didesne meile naudotis jo turtingu literatūriniu palikimu.

Klubo pirmininkė M. Marcinkeienė savo ir 70-ties susirinkusių vardu dėkojo T. Antanaičiui ir jo dukrai Guodai už įdomią pravestą popietę ir visus pakviestus kavutei, kurią paruošė renginių vadovė J. Ivašauskienė. Deja, buvo pranešta liūdna žinia, kad mirė klubo ilgametė narė ir šviesi asmenybė dr. prof. M. Krasauskaitė. Ji užbaigė savo turiningą ir skausmingą žemišką kelionę. Jos prisiminimas buvo pagerbtas susikaupimo minute.

J. Dminkienė

Rimas Prackapas Toronto Maironio mokyklos užbaigimo iškilnių metu tarė atsisveikinimo žodį: "Tas ne lietuvis, kuris liks nemokėdamas savo tėvų kalbos".

PASISEKUSI ISTORIKŲ IR ŠVĖKŠNINKŲ IŠVYKA

Lietuvių Istorijos ir Švėkšniškių draugijų nariai suruošė kasmetinę, tradicinę tapusią, išvyką į Lemontą birželio 21 d. Viso susibūrimo centras buvo Ateitininkų namai su erdviu patalpomis ir gražia gamtos aplinka. Šeiminkės Al. Rūgytės vadovaujamos, paruošė pusryčius net 10 val., o pietūs prasidėjo 4 val.

Po pusryčių visi džiaugėsi gražiu oru ir pavasarinėmis gėlėmis. Žmonių rinkosi vis daugiau, ir nuotaka gerėjo. Šeiminkės, kaip buvo pažadėjusios, paruošė puikius pietus su tradicinėmis lietuviškomis dešrom, kopūstais, balandėliais, kumpiu, paukštiena. Vėliau — kava ir įvairūs pyragai bei tortai.

Gerais pasistiprinus 4 val. prasidėjo numatytasis sol. Dalios Kučienės koncertas su savo akompanatoriumi. Dainavo trim kalbomis: lietuviškai, ispaniškai ir itališkai. Iš didžiųjų kompozitorių, kaip Verdi, Mocartas, Puccini arijas, daug ispaniškų kompozitorių ir iš lietuvių Kuprevičius, Gaizauskas, Tallat-Kelpša. Koncertas buvo aukšto lygio ir susilaukė didžiulio entuziazmo ir daug aploдимentų. Ši savo koncertą sol. Dalia Kučienė paruošė išvykai į Panamą, kur ji vyksta pakviesta dainuoti Panamos publikai.

Po koncerto buvo ir žodinė dalis, kurią atliko Apolinaras Bagdonas, paskaitęs savo kūrybos žemaitiškų ir lietuviškų eilėraščių, pritaikytų liūdnojo birželio 40 metų sukakties prisiminimui. Ši programos dalis buvo trumpa, vos 15 minučių, bet praėjo gana įspūdingai, susilaukusi pasisekimo.

Po programos vėl vaizdinis, nes šeiminkės negailėjo gausių valgių: pyragų, kavos ir kitokių. Žmonių privažiavo daugiau kaip šimtas, buvo atvykę dr. P. Kisieliūs, Juozas Polikaitis su šeima, A. Rociūnas iš Clevelando ir daug švėkšniškių bei istorikų. Nutartą panašią gegužinę suruošti ir šį rudenį.

A. P. B.

KONCERTAI GRANT PARKE

Šeštadienį, birželio 27 d., 8 v. v. prasidėjo koncertai Grant parke, Chicagoje. Buvo Mozarto Pianino koncertas No. 19 ir Bethoveno simfonija No. 9, dalyvaus keturi solistai ir Grant parko simfonijos choras. Tai pati programa buvo ir sekmadienį, birželio 28 d. 7 v. v. Koncertai tęsis iki rugpjūčio pabaigos. Trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais bus 8 val. v., o sekmadieniais — 7 v. v. Rugpjūčio 8 ir 9 d. dainuos sol. A. Voketaitis.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— Montrealio lietuvių mergaičių choras po krikštynų pasivadino "Pavasario" vardu. Choro krikšto kūmai buvo sol. G. Čapkauskienė ir Z. Lapinas. Choras krikštynų proga atliko vienuolika dainų, iš jų tris su sol. G. Čapkauskiene. Koncerto oficialią dalį pranešinėjo D. Jagelytė ir T. Keršytė, programai vadovavo V. Piečaitis. Į koncertą atsilankė labai daug žmonių.

— Jūrų šaulių kuopa "Neringa" birželio 7 d. rengia Aušros Vartų parapijoje Montrealyje kun. Juozo Aranausko 65-rių metų amžiaus sukakties minėjimą su pietumis ir programą. Sukaktuviniams turi daug nuopelnų šaulių ir bendrai lietuviškoje veikloje, nes Montrealyje jau daug metų darbuojasi.

VOKIETIJOJE

— LS lietuvių kuopa ir LB apylinkė gegužės 24 lankė Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys. Į jo su kun. Br. Liubinu ir kun. Šakaliu iš JAV atnaušautas šv. mišias susirinko per 60 kuopos vyrų su šeimomis ir artimesnių apylinkių lietuvių. Vyskupas, švenčiantį 50 metų kunigystės ir 75 amžiaus sukaktis, pasveikino kuopos vadą maj. J. K. Valiūnas ir klebonas kun. Liubinas. Gražiai giedamas giesmes vargonais palydėjo K. Bendoraitis. Po pamaldų visi kartu papietavo kuopos valgykloje ir dar ilgai šnekučiavosi svetainėje.

— Ryšium su Baltijos valstybių gyventojų masinių deportacijų 40 metų sukaktimi "Baltų Draugija" surengė š. m. birželio 11 d. Bonnoje spaudos konferenciją. Ją atidarė draugijos garbės pirmininkas Dr. Eugen Gerstenmeier, buv. Vokietijos parlamento pirmininkas. Jis savo žodyje ypač pabrėžė, kad gyventojų deportacijos prasidėjo dar tuo metu, kai Maskvos užimtuose Baltijos pakraujuose viešpatavo taika ir trumpai po to, kai pagal oficialinę statistiką 99% gyventojų pritarė sovietiniam režimui. Kalbėtojas nurodė, kad, užimdama karinėmis pajėgomis Baltijos pajūrio kraštus, Maskva pasinaudojo Stalino-Hitlerio slapto sutarimu. Dr. Gerstenmeier pastebėjo, kad, pasibaigus karui, masinės deportacijos dar padidėjo, pasiekdamos tiesiog pasibaisėtina apimtį. Po Dr. Gerstenmeierio įvadinio žodžio konferencijos dalyviai su padėtimi Lietuvoje supažindino dipl. tarnybos narys dr. A. Gerutis, atvykęs iš Berno į Boną. Jis ypač pabrėžė, kad Lietuvoje išsina daugiau negu kitur po grindžio leidinių, kuriuose iškeliamas režimo savalė ir nesiškaitymas su pačių sovietų veikiančiais įstatymais. Kalbėtojas taip pat paminėjo paskutiniųjų laikų Lietuvoje sovietinių teismų paskelbtus žiaurus sprendimus prieš vietinius gyventojus ir nuteistųjų įkalinimą Sovietų Sąjungos glumioje, tūkstančių kilometrų nuo gimtojo krašto. Būklė Estijoje nušvietė dr. O. Ankle, "Baltų Draugijos" pirmininkas ir estų Pasaulinės Tarybos Europos biuro narys, o apie padėtį Latvijoje papasakojo J. Kadelis, Laisvųjų Latvių Pasaulinės sąjungos atstovas Europoje.

J. A. VALSTYBESE

— Gailė Tamošiūnaitė iš Rochesterio, N. Y., kartu su estu stud. Sven Paul ir latvaite Vita Geraudis šią vasarą dirbs Jungtiniam Pabaltiečių komitete Washington. Studentų tikslas — artimai susipažinti su Pabaltiečių komitetu, kuris palaiko ryšius su senatoriais, kongresmanais ir vyriausybės pareigūnais. Birželio 11 d. šie studentai jau dalyvavo priėmimo, kuriame buvo pagerbti tie Atstovų rūmų nariai, kurie yra pasižymėję savo darbais pabaltiečių atžvilgiu.

— Motina Teresė, Nobelio laureatė, apdovanota 1979 m. Tai kos premija už pasiaukojimą beturčiams, ligoniams ir mirštančiams Kalkutoj, Indijoje, viešioje Miami, Fla. ir numatė gyvą reikalą įsteigti ten prieglaudą vargšams ir gatvių moterims. Šiuo laiku Miami, Fla., Motina Teresė nupirko už 160,000 apartamentinį namą, kur bus galima apgyvendinti apie 20 vargšių trims savaitėms, kol bus galima jas pastoviai kur nors apgyvendinti. Motinos Teresės kongregacija, — Missionaires of Charity — turi apie 190 misijų, veikiančių visame pasaulyje. Šiaurės Amerikoje, Washington, D. C., yra dvi prieglaudos, dvi Bronx, N. Y., ir po vieną Detroito, St. Louis ir Newark, N. J.

BRAZILIJOJE

— Antanas Gavėnas, 74 m. amžiaus, mirė birželio 14 d. Brazilijon su tėvais ir kitais keturiais broliais atvyko 1926 m. Kurį laiką padirbėję kavos plantacijose, Sao Paulo valstijoje, išvyko į Rio Grande do Sul, kur įsigijo žemės ir vertėsi ūkininkyste.

— Stasys Ignatavičius, 73 m. amžiaus, mirė birželio 14 d. Buvo kilęs iš Janonių kaimo Anykščių apskr. Brazilijon atvyko 1927 m. Paskutinius 40 m. gyveno V. Matildijės. Dirbo kaip sunkvežimio šoferis. Palaidotas Quarta Parada kapinėse.

— Albinas Vasilauskas, mirė gegužės 13 d., sulaukęs 71 m. amžiaus. Brazilijoje įgyveno 52 metus. Gyveno Nova Cachoeirinha. Vertėsi siuvėjo amatu. Palaidotas Cachoeirinha kapinėse.

— Ona Lapienytė-Jocėnė mirė birželio 4 d., sulaukusi 84 m. amžiaus. Brazilijon atvyko 1928 m. Sukūrė šeimą su Vincu Bubniu, o jam mirus, ištėkėjo už Antano Jocio. Gyveno Sao Paulo ir Santos. Palaidota Saboo kapinėse, Santos.

Advokatas

GINTARAS P. ŠEPENAS

Darbo val.: 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 v. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5168 2649 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue Chicago, Illinois 60630 Tel. — 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

D-ntų Gydytojai

DR. S. T. CHIRBAN — o — DR. K. M. ZYMANTAS

Atidare kabinetai

PARK DENTAL ASSOCIATES

SEIMOS DANTŲ GYDYMOI Susitarimui skambinti 778-3400 VALANDOS: Antradienį, Trečiadienį ir Ketvirtadienį nuo 10-00 iki 6-00 valandos vakaro. 2654 West 63rd Street